

1 § Debatt med anledning av budgetpropositionen

*Debatt
med anledning av
budgetpropositionen*

Finansministern överlämnade regeringens proposition 2008/09:1 med förslag till statsbudget för 2009, finansplan, skattefrågor och tilläggsbudget m.m.

Anf. 1 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Jag har nu överlämnat budgetpropositionen för 2009 till Sveriges riksdag: *Fler i arbete – tryggad välfärd*. Den här budgeten innehåller ett kraftfullt paket för att möta en dämpning i världsekonomin. Det är en offensiv satsning på jobb, framtidsinvesteringar och välfärd. Vi möter dagens problem med att rusta Sverige för framtiden.

Oron i omvärlden är påtaglig. De amerikanska finansiella marknaderna genomgår svårigheter som får återverkningar globalt. Det är tydligt att problemen i USA kommer att ge en djupare och mer besvärlig lågkonjunktur i Europa än vi räknat med. Det är mörka moln över världsekonomin. De kastar också skuggor över Sverige.

Sverige är kanske världens mest exportberoende land. Vi har en fordonsindustri och en skogsindustri som är beroende av dollarkonkurrens och som påverkas av råvarupriser.

Även hushållen påverkas. Livsmedelspriser och bensinpriser urholkar köpkraften. När det är problem i bankväsendet stiger boendekostnaderna. Det påverkar också Sverige.

Samtidigt står Sverige bättre rustat att möta en nedgång än på mycket länge. Vi har betydande överskott i våra offentliga finanser. Vi har därmed en trygg grund att möta denna nedgång. I år räknar vi med ett överskott på 3 procent av bruttonationalprodukten. Nästa år klarar vi överskottsmålet, och åren därefter stiger sparandet.

Den här regeringen har ökat sparandet och reducerat skuldsättningen. Vi har rustat Sverige genom att ställa huset i ordning i goda tider. Vi har rustat Sverige genom att vi behöver använda mindre av våra skattepengar till att betala räntor på gamla lån. Vi har rustat Sverige så vi inte är beroende av att låna från finansiella marknader som präglas av kast och svängningar.

Det är därför vi kan möta nedgången och dämpa den. Det är därför vi kan lägga fram jobbpaket. Det är därför vi kan investera i framtiden. Det är därför vi kan satsa på välfärden.

Ett viktigt skäl till att vi har huset i ordning är att regeringen har sat-
sat på att återupprätta arbetslinjen. Det har gjorts mer lönsamt att arbeta.
Drivkrafterna att gå in på arbetsmarknaden är starkare. De som står utan
jobb söker mer aktivt, de som har arbete har skäl att jobba mer, och det
har blivit både enklare och billigare att anställa.

Effekterna av den här politiken är också tydliga. Vi kan alltid disku-
tera vad som beror på en stark konjunktur. Den internationella utveckl-
ingen spelar naturligtvis roll. Men alla bedömare är eniga om att rege-
ringens viktigaste jobbreform, jobbskatteavdraget, har haft stora effekter:
LO, KI, Finanspolitiska rådet, SNS.

LO räknar med att sysselsättningseffekten av jobbvdraget är 75 000
personer. SNS gör samma bedömning. Finanspolitiska rådet räknar med
att det handlar om en varaktig ökning långsiktigt på 85 000 personer. KI
är lite mer försiktigt och landar på 70 000.

Vi kan naturligtvis diskutera om det är en varaktig sysselsättningsök-
ning på 70 000 eller 85 000. Men jobbvdraget ger otvivelaktigt ett bety-
dande bidrag på vägen mot att återupprätta full sysselsättning.

Sysselsättningen har också ökat. Vi räknar med att vi mellan 2006
och 2010 kommer att få 170 000 personer fler i arbete.

Det betyder att arbetslösheten minskar: deltidsarbetslöshet, långtids-
arbetslöshet, regional arbetslöshet, ungdomsarbetslöshet, total arbetslös-
het. Sedan regeringsskiftet har alla dessa mått gått nedåt.

Det samlade utanförskapet har reducerats. Bara under 2007 och 2008
är det 190 000 personer färre som är beroende av olika sociala trygghets-
ersättningar. När utanförskapet minskar säkrar vi också de offentliga fi-
nanserna.

I våra första kalkyler räknade vi med att spendera 180 miljarder i de
samlade sociala trygghetssystem som har med utanförskap att göra. Nu är
den siffran 30 miljarder kronor lägre. Att de offentliga finanserna är
starka beror också på den jobbpolitik som regeringen har fört, att vi har
bidragit till att återupprätta arbetslinjen.

Det här handlar naturligtvis inte bara om jobb och pengar. Det hand-
lar lika mycket om värderingar och människor. Att utanförskapet mins-
kar betyder att människor har tagit steg tillbaka till ett arbete, att det är
färre som riskerar att hamna i permanent utanförskap. Det betyder att vi
är på väg tillbaka mot full sysselsättning, att fler har ett jobb att gå till,
känner stoltheten över egen försörjning, tryggheten av att ha arbetskam-
rater och har möjligheten att utvecklas genom att klara sina uppgifter. En
politik för fler i arbete är en politik för större rättvisa och en politik för
ökad trygghet.

Nu står vi väl rustade. Vi kan möta nedgången. Vi kan dämpa svårig-
heterna i omvärlden genom att förstärka efterfrågan i Sverige. Det kan vi
därför att vi har sparat i ladorna. Vi har ökat överskotten. Vi har sparat i
ladorna. Vi har minskat skulderna, och vi har sparat i ladorna i så måtto
att vi har tagit de svåra besluten för att ta steg tillbaka mot full sysselsätt-
ning, minskad arbetslöshet och för att pressa tillbaka utanförskapet.

Det är därför vi kan investera i jobb, i framtidsinvesteringar och väl-
färd. Det är därför vi kan ge ökade resurser till hushållen så att de får lite
extra över i plånboken. Det är därför vi kan ge extra resurser till kommu-
ner och landsting. Det är därför vi kan satsa på yrkesutbildning. Det är
därför vi kan se till att företagen kan behålla fler av sina anställda.

När världen vänder och efterfrågan kommer åter ska vi stå väl rustade så att sysselsättningen snabbt kommer i gång och kommer tillbaka. I den här budgeten lägger vi fram omfattande paket. Det handlar om 35 miljarder: 20 miljarder i jobbpaket, 10 miljarder i framtidsinvesteringar och 5 miljarder i välfärdssatsningar. Vi dämpar nedgången, och vi bygger för framtiden.

Herr talman! Den här budgeten innehåller ett kraftfullt jobbpaket. Jobbavdraget förstärks. Det betyder för en sjuksköterska att skatten nu har sänkts med 1 500 kronor. Tröskeln att gå in på arbetsmarknaden har minskat. De som jobbar tjänar mer.

Vi går vidare. Vi höjer gränsen för att betala statlig inkomstskatt. Det handlar om 180 000 personer färre. Det är kanske framför allt viktigt för TCO-grupperna. Vi återupprättar därmed skattereformen. Det blir mer lönsamt att utbilda sig, det blir mer lönsamt att ta ansvar, och det blir lite mer lönsamt att driva företag.

Vi har gjort omfattande och viktiga åtgärder för att återupprätta a-kassan som omställningsförsäkring. Nu går vi vidare även på det området. Vi sänker avgiften till a-kassan med 2 miljarder. Vi ger ett medlemskapserbjudande som innebär att 3 miljarder satsas på att det ska bli billigare och enklare att vara medlem i arbetslöshetsförsäkringen.

Det betyder att människor som jobbar får mer över i plånboken. Det dämpar konjunkturedgången. Det betyder att fler har råd med en bra försäkring. Vi vill att så många som möjligt ska ha en god inkomstförsäkring.

Vi möter också dämpningen i konjunkturen med sänkta arbetsgivaravgifter. Kostnaderna för att anställa reduceras med 10 miljarder. Dessutom kommer vid årsskiftet den tidigare aviserade sänkningen för ungdomar. Sammantaget är arbetsgivaravgifterna 25 miljarder kronor lägre vid detta årsskifte jämfört med vad de var 2006.

Det här är viktigt. Varje företag sitter nu och ser över sina kostnader. Intäkterna minskar, och råvarupriserna har gått upp. Nu sänker vi kostnaderna. Det blir lite mer pengar över, lite större möjligheter att behålla anställda, lite mindre risk för att människor i en period av dämpning ska förlora sitt arbete.

Den samlade effekten av jobbavdrag och andra åtgärder är att sysselsättningen på kort sikt ökar med 50 000 personer. På lång sikt räknar vi sammantaget med att sysselsättningen ökar med 120 000 personer som resultat av de åtgärder vi vidtar. Det är en kraftfull politik för att återupprätta full sysselsättning.

När vi vill förbättra förutsättningarna för jobb och trygghet satsar vi också på utbildning. Utbildningen lägger nämligen grunden för trygghet i arbetslivet. Det lägger också grunden för att vi ska kunna producera mer när vi arbetar. Därför förstärker vi den upprustning av utbildningssystemet som har inletts. Det handlar om yrkesutbildning. Det är en satsning på yrkeshögskolan. Det är en utvidgning av lärlingssystemet. Det är yrkesvux.

Detta är satsningar på kunskap. Det är satsningar på trygghet. Det är satsningar på jobb.

Budgetpropositionen innehåller också ett brett paket för att förstärka företagsklimatet. Vi sänker bolagsskatten. Därmed blir det billigare att bedriva produktion i Sverige. Det blir mer investeringar. Det blir ett

större kapitalstopp. Det blir fler jobb med goda löner. 3:12-reglerna ändras. Det blir lättare att vara företagare när vi lättar regelbördan.

Sammantaget är detta med stor sannolikhet det mest kraftfulla konkurrenspaket som har lagts fram i modern tid för att göra svenskt företagsklimat ännu bättre.

(Applåder)

För att klara konkurrenspaketet har det varit nödvändigt att tåta håll i skattenätet. Vi genomför begränsningar på räntesnurror och en del andra åtgärder. Det stärker intäkterna med 13 miljarder kronor. Skatterna i Sverige ska vara låga, men de ska betalas. Det är avgörande för respekten för samhällsmoralen, respekten för ett fritt näringsliv och för att vi ska klara en bra välfärd för alla att skatterna betalas av alla, också av de stora bolagen.

Höstens budgetsproposition, herr talman, innehåller också ett brett paket med framtidsinvesteringar. Genom kunskaps- och infrastruktur-satsningar möter vi en svagare utveckling med ett offensivt framtidsprogram.

Det handlar om Göteborg och Västsverige. Där ligger Nordens största hamn och några av våra viktigaste och största arbetsplatser – Volvo, Astra Zeneca, SKF. Vi bygger bort flaskhalsarna i Göteborgs hamn. Det betyder mycket för exportindustrin. Det betyder mycket för Göteborg, och det betyder väldigt mycket för hela Sverige. Vi ser också till att arbetet med en ny älvförbindelse kan fortsätta. Alla de som dagligen sitter i köer till och från Hisingen uppskattar säkert detta.

I Skåneregionen har det länge funnits ett starkt krav på att E 22 ska byggas ut fullt ut. Vi accelererar det arbetet. Hela regionen – Småland, Blekinge, nordöstra Skåne – ska vara en del av en effektiv, dynamisk och spännande Öresundsregion. Hela potentialen för Öresundsregionen ska tas till vara.

Även i Stockholmsområdet görs viktiga investeringar. Det handlar om E 18 på sträckan Hjulsta–Ulriksdal. Trafiksituation och boendemiljö förbättras. Alla som pendlar från Västerås och Enköping får därmed också en bättre arbetsmarknad och bättre möjlighet att ta sig till sina jobb. Vi vill satsa på Södertörnsleden. Det är viktigt med de goda kommunikationerna också i södra Storstockholm. Haninge, Huddinge och Botkyrka ska få bättre tillgång till bra vägar.

Vi bygger Haparandabanan. Därmed skapar vi förutsättningar för en fortsatt stark utveckling i en redan dynamisk region. Nya vägsträckningar för Europavägarna runt Umeå och Sundsvall ska påbörjas.

Vi möter sämre tider med investeringar för framtiden. Vi bygger Sverige starkt. Vi bygger hela Sverige starkt.

En lika viktig del av framtidspaketet är naturligtvis forskningen. Sverige ska vara en världsledande kunskapsnation. Sverige ska vara en världsledande forskningsnation. Vi kan inte leva på gamla meriter. Vi kan inte vila på lagrarna. Vi gör en bred och offensiv satsning. Forskningen får mer än 5 miljarder extra i nivåhöjning fram till 2012. Redan första året överträffar vi den gamla forskningspropositionen. Det är den enskilt största forskningssatsningen i svensk modern historia. Vi ska konkurrera med kunskap, eftersom kunskap ger bra löner, kunskap ger utveckling, kunskap ger innovationer, och kunskap ger trygghet.

Herr talman! Budgetpropositionen innehåller också en bred satsning på trygghet. Vårt arbete för att fler ska komma i arbete gör också att vi lägger grunden för en politik för tryggad välfärd. Vi kan sänka skatten för pensionärer. Sänkta skatter är viktigt för alla, men det kanske är allra viktigast för dem som behöver det mest. Nu sänker vi skatten så att pensionärerna med de lägsta pensionerna får mer över i plånboken och några kronor extra kvar i månaden.

Genom en politik för fler i arbete har vi råd med en politik för en tryggad välfärd. När vi talar om att satsa på välfärden satsar vi också på sjukvård. Det handlar om 1 miljard för att korta vårdköerna, 1 miljard för de landsting som jobbar med utanförskap och rehabilitering och 1 miljard genom sänkta arbetsgivaravgifter.

Vi vill satsa på välfärd. Det betyder också att satsa på psykiatri. Det är viktigt för att vi ska kunna vara stolta över ett välfärdssamhälle för alla våra medborgare.

Att satsa på välfärden betyder också att satsa på förskolan. Redan i förskolan ska barnen få en god kunskapsgrund för sin resa genom arbetslivet. Genom en politik för fler i arbete kan vi också föra en politik för en bättre sjukvård och en tryggare välfärd. Fler i arbete och full sysselsättning är den enda trygga grunden för välfärd.

Herr talman! En budgetproposition handlar om anslag, sparande och budgetsaldo. Men när vi summerar en budget summerar vi också vår gemensamma åsikt om vilken inriktning vårt samhälle ska ha. Vår linje är klar: Vi vill återupprätta arbetslinjen. Fler ska vara stolta över egen försörjning. Fler ska ha trygghet av arbetskamrater. Fler ska få växa med uppgifterna.

Vi vill samtidigt investera för framtiden. Genom arbetslinjen har vi pengar att göra det. Vi vill rusta Sverige genom en bättre välfärd. Arbete och välfärd är två sidor av samma mynt. Fler i arbete ger tillväxt. Fler i arbete ger trygghet. Fler i arbete ger rättvisa. Fler i arbete ger bättre välfärd.

Därför är budgetpropositionen för 2009 en proposition för fler i arbete och en tryggare välfärd!

(Applåder)

Anf. 2 THOMAS ÖSTROS (s):

Herr talman! De internationella finansmarknaderna genomgår just nu ett stålbad. Omfattande offentliga ingripanden har genomförts inte minst på den amerikanska marknaden. Situationen är allvarlig.

Den finansiella krisen sätter också hård press på de svenska finansiella marknaderna. Finansmarknadsminister Mats Odell sade för en vecka sedan att det inte finns något som helst hot mot den finansiella stabiliteten. Men ingen, herr talman, är osårbar när den svåraste finansiella krisen i modern tid sveper över världen.

Under ett års tid, ända sedan den amerikanska bolånekrisen briserade, har vi från oppositionen begärt att regeringen kontinuerligt ska informera oss om läget i den finansiella sektorn. Jag tycker att det vore klokt om finansministern nu bjuder in till sådana överläggningar. Vi är beredda att ta ansvar även när vi är i opposition. Ingenting är viktigare för oss än att det går väl för Sverige.

I dessa oroliga tider är det viktigt att Sverige står starkare än de flesta andra länder. Centerpartiet, Miljöpartiet och Vänsterpartiet har i nära samarbete med socialdemokratiska regeringar tagit ansvar för och skapat de stora överskott som den nuvarande regeringen fick ta över – överskott som är av den storleken att Sverige har en buffert mot den allvarliga finansiella kris som vi nu går igenom.

Bakom oss har vi tio år med stora reallöneökningar, hög tillväxt, låg inflation, överskott i de offentliga finanserna och mycket stora kunskapsinvesteringar. Det gör oss starkare i oroliga tider.

Herr talman! För två år sedan fick vi i Sverige en borgerlig regering. Den då nytilträdde finansministern Anders Borg gjorde bedömningen att det skulle ta två år innan den borgerliga jobbpolitiken började bita. Hur har det gått?

Socialbidragen ökar i 58 procent av landets kommuner. Regeringen bedömer i budgetpropositionen att antalet socialbidragstagare kommer att öka varje år de kommande åren. 500 000 människor har lämnat arbetslöshetsförsäkringen under trycket av stora avgiftshöjningar och försämringar av försäkringen. Utanförskapet har de senaste tolv månaderna ökat med 20 000 personer om man räknar så som Moderaterna gjorde i valrörelsen. Ni kommer alla ihåg bred arbetslöshet. Av någon anledning räknar man nu på ett annat sätt.

43 000 arbetslösa finns nu i den så kallade jobb- och utvecklingsgarantin, en passiv åtgärd. Endast 2 procent, två av hundra, får utbildning. Ökade bidrag, färre med försäkring, fler i utanförskap och allt fler i passiva åtgärder är resultatet av två år med borgerlig regering, där man inte har investerat utan i stället minskat människors välfärd och trygghet. Det är inte konstigt att Konjunkturinstitutets senaste barometer visar att hushållen är lika pessimistiska när det gäller den ekonomiska utvecklingen i dag som de var under den tidiga 90-talskrisen.

Hösten 2006 beskrevs av bedömare som ett gyllene tillfälle för en regering. Sysselsättningen hade ökat med 153 000 personer. Inflationen och räntorna var låga. Tillväxten var hög, 4 procent. Kommunsektorn hade ett överskott på 15 miljarder. Den borgerliga regeringen hade en historisk chans att investera i Sverige så att flera kom i arbete.

Nu är högkonjunkturen slut. Hur har det då gått?

Under högkonjunkturåren 2005–2008 har sysselsättningen ökat med 250 000 personer. Det är en bra utveckling. Men låt oss jämföra den med den förra högkonjunkturen 1998–2001. Då ökade sysselsättningen med 330 000 personer, 80 000 fler. Då ska vi komma ihåg att den sysselsättningsuppgång vi talar om nu säger regeringens eget finanspolitiska råd ”beror på konjunkturen”, inte på reformen.

Det har funnits många lediga jobb de senaste åren, men väldigt få arbetslösa har stöttats att ta de lediga jobben. Svenskt Näringsliv talar om 90 000 misslyckade rekryteringsförsök. Företagen ville anställa, de arbetslösa ville jobba, men matchningen på arbetsmarknaden har inte fungerat. Det är orsakat av att regeringen i stället för att investera i de arbetslösa med yrkesutbildning och möjligheter att komma in valde att skära ned på utbildningar. Särskilt skar man ned på de korta yrkesinriktade arbetsmarknadsutbildningarna. Man lät medvetet konjunkturen blåsa de arbetslösa förbi.

Regeringen tog inte chansen att utveckla Sverige. Man prioriterade att sänka skatten, mest för dem som har det bäst. Investeringar i utbildning, utveckling och framtidsstro sköts åt sidan. Därför ökade sysselsättningen mindre i den högkonjunktur som vi har lämnat än under högkonjunkturen vid millennieskiftet, därför är arbetslösheten i dag inte lägre än vid den senaste konjunkturtoppen, och därför är sysselsättningsgraden densamma som vid det förra konjunkturskiftet.

Nu är högkonjunkturen slut. Det senaste kvartalet växte svensk ekonomi med noll procent jämfört med det föregående kvartalet. Jobbtillväxten är slut, säger regeringen själv och pekar på att sysselsättningen nu minskar. Antalet lediga jobb blir färre, och varslen duggar tätt.

När vi nu tittar på regeringens prognos kan vi konstatera att arbetslösheten regeringens sista år, 2010, är högre än regeringens första år, 2007. Nu minskar sysselsättningen. Sysselsättningsgraden för dem mellan 16 och 64 år är lägre regeringens sista år, 2010, än regeringens första år, 2007.

När Anders Borg presenterade budgeten för ett år sedan fanns ingen gräns för tilltron till den egna förmågan. Lite grann är ju kvar av den tilltron, det ser jag. Då deklarerade finansministern trosvisst: Sverige är på väg tillbaka till full sysselsättning.

Det som skulle skapa full sysselsättning var ökade klyftor och hårdare villkor för sjuka och arbetslösa. Avskaffad förmögenhetsskatt och samma fastighetsskatt oberoende av om huset är värt 10 miljoner kronor eller 1 miljon kronor har gett de mest förmögna i Sverige ett fantastiskt år, skattesänkningar på tiotusentals eller hundratusentals kronor per person.

Andra har mött en helt annan verklighet det senaste året: höjda priser, mycket höga räntor, stigande boendekostnader och stagnerande reallöner. Sjuka och arbetslösa ska möta detta med sämre ersättningar och hårdare villkor.

Den orättvisa politiken har gått hand i hand med nonchalans från finansministerns sida mot den ekonomiska utvecklingen. I september förra året bedömde finansministern att den finansiella krisen får relativt begränsad effekt på ekonomin. I januari i år gjorde finansministern följande analys av inflationen: Ibland är inflationen lite högre, ibland är den lite lägre. För en månad sedan utvecklade finansministern sin syn på svensk ekonomi i en debattartikel på följande sätt: Det går bra för Sverige.

Samtidigt duggar varslen tätt i svensk industri.

När högkonjunkturen nu övergår i lågkonjunktur väljer regeringen att göra mer av samma sak. Budgeten som presenteras i dag innehåller stora skattesänkningar. Mest får de med störst inkomster, enligt Finansdepartementets egna beräkningar. Nära 50 procent av skattesänkningarna går till de 20 procent som har de högsta inkomsterna. Det är samma politik som tidigare. Oavsett hur ekonomin utvecklas, oavsett om jobben blir flera eller om jobben blir färre är svaret detsamma: Sänk skatten mest till dem som har störst inkomster!

Nu påstår regeringen även i denna talarstol att man satsar på pensionärerna. Jag har ju tagit upp denna fråga många gånger med Anders Borg. Jag vet att han är plågad av den, men jag kan inte låta bli att göra det också nu.

Det är grundläggande orättvist att pensionärer ska betala högre skatt än löntagare på motsvarande inkomst. Regeringens politik har lett till att

en pensionär i dag kan betala mellan 500 och 1 000 kronor mer i månaden i skatt än en löntagare med samma inkomst. Nu backar regeringen och påstår att man sänker skatten för pensionärerna. Det man gör är att justera med 68 kronor i månaden för den genomsnittliga pensionären. Detta sker samtidigt som man sänker skatten för dem med de största inkomsterna med det tiodubbla.

Vår uppfattning är klar och tydlig. Klyftan mellan den skatt som en pensionär betalar och den skatt en löntagare betalar ska minska. Vår principiella uppfattning är att pensionen är uppskjuten lön och ska beskattas därefter. Vi socialdemokrater kommer när vi lägger fram vårt budgetförslag om två veckor att föreslå att skatten sänks för alla pensionärer. Därmed tar vi ett ytterligare steg för att utjämna klyftan mellan pensionärer och löntagare. Det är viktigt.

(Applåder)

Att investera i våra ungdomar är en av de riktigt stora framtidsfrågorna. Under sommaren ökade ungdomsarbetslösheten med 30 000 personer jämfört med sommaren innan. Arbetsförmedlingen varnar nu för att ungdomarna kommer att sägas upp när företagen tvingas att spara. Regeringen har någonting som man kallar för jobbgaranti för ungdomar. Det är 10 000 långtidsarbetslösa ungdomar som erbjuds passivitet. Bara en tiondel av de ungdomarna får utbildning eller praktik.

Samtidigt skärper Moderaterna sin utbildningsfientliga strategi. Högskolan byggs inte heller denna gång ut. Snarare skärs den ned ytterligare nu när de stora ungdomskullarna kommer och knackar på porten. OECD har varnat för detta, men regeringen lyssnar inte.

Man har gjort kraftiga neddragningar av vuxenutbildningen – det som är så viktigt – och chansen till ett nytt arbete, ett nytt steg i livet. När vi i våras föreslog en kraftfull satsning på yrkesvux inriktad på dem som är arbetslösa sade regeringen föraktfullt att det bara var gamla Amsåtgärder. Nu backar regeringen. Man gör en liten återställning av sin egen misslyckade politik, men i en sådan makalöst långsam takt att regeringens besparing på yrkesvux inte är återhämtad förrän 2012. Det är inte imponerande, herr talman.

En annan grupp som behandlas dåligt är småföretagarna. Regeringen och inte minst Centerpartiet lovade sänkta arbetsgivaravgifter för de minsta företagen. Det blev höjd arbetsgivaravgift för de minsta företagen med 40 000 kronor: frisörer, hotell, restauranger. Nu backar man, men fortfarande är det höjd arbetsgivaravgift med 30 000 kronor. Det var en mindre återställare också denna gång. När Anders Borg säger att det är det mest kraftfulla företagspaketet i modern tid har det sannerligen inte nått de små företagen i Sverige. De har fått höjda arbetsgivaravgifter, tvärtemot vallöftet.

Det duger inte att backa in i framtiden. De senaste två veckorna har regeringen ägnat sig åt att försöka kasta stora delar av sin politik överbord. Först kraftigt höjda arbetsgivaravgifter för småföretagen och sedan en femtedels återställare. Först kraftiga nedskärningar i vuxenutbildningen och nu en tredjedels återställare. Först kraftiga höjningar av a-kassan med 300 kronor och nu en sjättedels återställare. Sedan beskedet om 68 kronor till pensionärerna. Det kan väl beskrivas som en tjugondels återställare.

Sverige behöver inte en regering som är upptagen med att återställa sina egna politiska misslyckanden. Sverige behöver en regering som återställer framtidstro, tillväxt och rättvisa.

(Applåder)

Herr talman! Vi presenterar vår budget om två veckor. Den kommer att ha starkt fokus på jobbskapande och investeringar hela vägen från förskola till forskning. Vi bygger ut högskolan. Vi satsar på gemensamma forskningsprogram tillsammans med näringslivet. Vi måste visa framtidstro i vår svenska industri. Vi investerar i yrkesutbildningar för de arbetslösa. Småföretagens villkor ska förbättras. Bland annat kommer vi att rikta en sänkt arbetsgivaravgift till småföretagen. Investeringar ska göras i infrastruktur, inte minst med det gröna perspektivet.

Vi vill investera i våra ungdomar. Ungdomsarbetslösheten riskerar nu att öka. Kraftfulla insatser måste genomföras för att pressa tillbaka arbetslösheten bland ungdomar. De 10 000 långtidsarbetslösa ungdomar som befinner sig i helt passiva åtgärder måste få möjlighet till jobb och utbildning. Vi vill investera i dem, inte lämna dem vind för våg. Vi föreslår nu dessutom att den arbetsgivare som anställer en ung människa som är inskriven på Arbetsförmedlingen ska få en riktad skattereduktion motsvarande halva arbetsgivaravgiften. Den kommer att omfatta omkring 20 000 ungdomar, som därmed får extra stöttning på väg in på arbetsmarknaden.

Vi kommer att göra riktade miljardinvesteringar i sjukvården och skolan, och vi påbörjar reparationen av välfärdens försäkringar – arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen. Kostnaden för medlemskap i arbetslöshetsförsäkringen ska sänkas med upp till 75 procent. Med bättre försäkringar ökar tryggheten, ökar framtidstron och finns förutsättningar för att skapa jobb och tillväxt. Barnfamiljer, studenter och pensionärer kommer att prioriteras framför stora skattesänkningar. Vi har en politik som investerar i framtiden, som minskar klyftor och skapar hopp. Mot detta står en passiv borgerlig regering, fullt upptagen med att återställa sina egna misslyckanden. De har valt i dag att presentera mer av samma politik som förr.

Herr talman! Orättvisor och klyftor är inte lösningen på Sveriges problem.

(Applåder)

Anf. 3 ROGER TIEFENSEE (c):

Herr talman, åhörare och riksdagsledamöter! Min son Anton är fyra år. När han föddes 2004 ärvde han en del av Sveriges statsskuld. Då var hans andel av statsskulden, precis som för resten av Sveriges nio miljoner invånare, 134 000 kronor. Den då socialdemokratiska regeringen räknade dessutom med att hans andel av statsskulden skulle öka med 400 kronor i månaden. Prognosen var att Anton och alla andra svenskar, var och en, skulle vara skyldiga 152 000 kronor i slutet av 2007.

Tack och lov, herr talman, blev det inte så. Vi fick en alliansregering som tog över och vände skutan som var på väg åt fel håll. Tack vare alliansregeringens förda politik krymper nu statsskulden snabbare än någonsin. I slutet av den här budgetperioden kommer Antons del av statsskulden att ha minskat till knappt 80 000 kronor.

Jag ska erkänna att en minskad del av statsskulden inte är något jag försöker trösta Anton med när han är ledsen, men den minskade statsskulden är ändå ett tydligt exempel på varför alliansens politik är både rättvisare och bättre än alla andra alternativ som finns på vänsterkanten. Det visar på kraften som finns i ett samhälle där fler arbetar. Det visar vad vi kan åstadkomma om fler kommer i arbete och färre står utanför. Då kan vi förstärka förskolan, öka antalet poliser, förbättra vägarna, underlätta för företagande, förstärka forskningen, bygga ut och underhålla järnvägarna och på allvar föra en politik som gör att vi klarar miljömålen. Det visar på hur bördan som ligger på vars och ens axlar minskar om fler är med och kan bidra.

Herr talman! För mig som centerpartist är det tydligt att skiljelinjen i dagens politik i Sverige går i synen på jobb och företagande. Å ena sidan har vi en alliansregering som på två år har minskat utanförskapet med 180 000 personer och som har nått socialdemokraternas mål – som de aldrig själva nådde – på 80 procent i sysselsättning. Vi minskar klyftorna i samhället genom att ge fler chansen att komma in på arbetsmarknaden.

Å andra sidan har vi tre partier som inte kan enas om mycket mer än att höja bidragen för höginkomsttagare som inte jobbar och höja skatterna för alla som jobbar.

Vi i alliansen och Centerpartiet vill att det ska löna sig att jobba. Därför sänker vi skatten för alla som arbetar. För en sjuksköterska har vi sänkt skatten med 1 500 kronor i månaden. För ett vårdbiträde handlar det om mer än 1 100 kronor mer kvar i plånboken i månaden.

Hur oppositionen gemensamt vill hantera vårdbiträdets skattesänkningar är oklart. Oklarheten skapar givetvis oro. Skattesänkningen som vårdbiträdet har fått motsvarar lika mycket pengar i fickan efter skatt som tre års löneförhöjningar via avtalsförhandlingar.

Herr talman! I tv och tidningar kan vi nu se hur den finansiella oron utvecklas dag för dag. Finanskrisen, som inleddes 2007, har visat sig vara djupare och mer utbredd än vad någon tidigare hade kunnat befara. Ökad osäkerhet har drivit upp räntor samtidigt som till exempel börskurser och andra tillgångar har fallit i värde. Den utvecklingen har gjort att både hushåll och företag nu är mycket försiktigare. Det får klart återverkningar på den reala ekonomin. Det försämrar tillväxtförutsättningarna i hela världen. Det innebär att svenska företag säljer mindre till omvärlden och att svenska underleverantörer och svenska jobb påverkas. Världspriserna på energi och livsmedel har dessutom stigit och drivit upp inflationen i hela världen.

Herr talman! Det är i sämre tider som politiken provas på allvar. Många länder i Europa brottas med stora underskott och hög arbetslöshet som nu riskerar att äventyra deras offentliga finanser. Det är omöjligt för ett litet handelsberoende land som Sverige att helt obemärkt gå förbi en sådan lågkonjunktur som drabbar omvärlden. Men en regering kan likt en klok husägare se till att grunden är stabil och att marginalerna är tillräckligt stora för att klara oförutsedda utgifter och händelser. Vi kan nu se att vi har historiskt stora överskott i statens budget i år och de kommande åren. Det beror på att fler jobbar och färre försörjs via bidrag. Tack vare att vi har kunnat minska statsskulden och spara i ladorna kan vi nu möta avmattningen med satsningar på både välfärden och lägre skatter för att skapa ännu fler jobb.

Nästa år kan alliansen därför införa reformer på över 30 miljarder – 35 miljarder – i form av förstärkningar för skolan, infrastrukturen, miljön, de fattigaste pensionärerna, rättsväsendet, psykiatrin, forskningen och företagsklimatet.

Herr talman! Alliansregeringens politik har också bidragit till att minska inflationstrycket. Genom att fler människor söker sig till arbetsmarknaden minskar risken för överhettning och inflation. Det här har både Riksbanken och Konjunkturinstitutet klart och tydligt sagt och skrivit. Men ändå påstår Thomas Östros att det är regeringens politik som har fått Riksbanken att höja räntan. Men ingenting kunde vara mer fel. Inflationen hade de facto varit högre och Riksbanken hade behövt höja räntan ännu mer utan regeringens politik. Jag tror också att ekonomen Thomas Östros vet detta, men lite ligger det i hans roll att till varje pris smutskasta regeringen. Frågan är bara vilken trovärdighet det ger åt Socialdemokraternas finansministerkandidat.

Herr talman! Nästa år sänker vi skatten för den grupp som kanske har de allra minsta ekonomiska marginalerna i vårt land. En äldre person som inte har arbetat och nu lever på garantipension kan nästa år se fram mot en skattesänkning och en uppräknings av garantipensionen som sammantaget innebär 500 kronor mer i månaden. Det är både en rättvisereform och en jämlikhetsreform som framför allt kommer äldre kvinnor till del.

Nästa år sänker vi kommunernas och landstingens personalkostnader med 3 miljarder. Det ger ökat utrymme för deras viktiga välfärdsverksamheter. Till det ska läggas särskilda förstärkningar inom sjukvården, förskolan och psykiatrin.

När fler jobbar har vi också bättre resurser att ta hand om vår miljö och förebygga klimatförändringar. Nästa år kommer alliansen att avsätta sammanlagt 3 miljarder för att klara av att nå klimatmålen och utveckla Sverige som en ledande nation inom klimatteknik. Vi avsätter bland annat 1,2 miljarder för att utveckla framtidens nya energitekniker.

Som centerpartist är jag övertygad om att det bästa sättet att minska utsläppen utan att minska människors frihet är via ny smart energiteknik. Det handlar bland annat om att utveckla bättre solceller, effektivare biogasproduktion och nästa generations biodrivmedel.

Vi tillför också mer resurser till miljöbilspremien, som redan gjort att försäljningen av miljöbilar har formligen exploderat det senaste året. Fram till 2011 kommer vi också att ha investerat över 1 miljard för att klara en ren miljö i Östersjön och Västerhavet.

Herr talman! När fler jobbar och bidrar kan vi också göra den största satsningen på infrastruktur som någonsin gjorts i en budget. Om jag inte missade det sade Thomas Östros ingenting om just infrastruktur, och det är väl ett sorgebarn hos Socialdemokraterna. Nu är det slut med att lova och planera för nya vägar utan att ha pengar så att det räcker. Väg- och järnvägsprojekt över hela landet kommer äntligen att bli av efter årtal av socialdemokratiska löften utan substans. Katrineholmsborna har till exempel väntat i över 30 år på att östra förbifarten ska börja byggas, och nu vet vi att den börjar byggas 2010. Det är värt en liten applåd.

Tillsammans med förra höstens tillskott innebär denna budget ett tillskott till infrastrukturens satsningar på 10 miljarder kronor på två år. Det är

historiskt stora investeringar, som kommer att underlätta livet både för företag och för pendlare över hela landet.

Herr talman! Nästa år blir det både billigare och enklare att vara företagare i Sverige. Genom att minska krånglet och reglerna kan vi se till att företagarna kan ägna sig åt verksamheten i stället för att fylla i blanketter. Tid är pengar, och pengar kan bli till fler jobb i företagen. Alliansregeringen kommer under mandatperioden att minska företagens administrativa kostnader med en fjärdedel. Det motsvarar 25 miljarder kronor – det är inte lite.

Vi utvidgar halveringen av arbetsgivaravgifterna upp till 26 år så att arbetsgivaravgiften för unga är riktigt låg. Det sänker kostnaden för att anställa unga människor och gör att fler unga har chans att få in en fot på arbetsmarknaden. Vi kan se att arbetslösheten bland unga har minskat kraftigt sedan valet, och bara under förra året minskade ungdomsarbetslösheten med 40 000 personer.

Mot detta kan man se Socialdemokraternas så kallade satsning. Den utgör en tiondel av vad alliansen satsar. Dessutom vill Socialdemokraterna höja arbetsgivaravgiften för unga.

Jag förstår inte det här. I ett läge när konjunkturen tydligt mattas av är det anmärkningsvärt att Socialdemokraterna föreslår att man ska höja kostnaderna för att anställa unga. Är det någonting man vet är det att unga är en av de grupper som först får det svårt när konjunkturen mattas av. Därför tycker jag att det är logiskt att sänka kostnaderna för att anställa unga. Det är helt enkelt dubbla kompetensen för halva priset. Jag förstår inte hur Socialdemokraterna tänker.

Herr talman! Om vi inte hade gjort så att fler jobbar och färre står utanför arbetsmarknaden hade vi inte haft råd att förstärka välfärden som vi nu gör. Precis som i det egna hushållet måste vi först jobba för att kunna investera och sedan spendera. Det gamla arbetarpartiet tycks konstigt nog ha glömt bort det här enkla och eviga budskapet.

Vi vet inte så mycket om vilken politik Socialdemokraterna vill föra tillsammans med sina tilltänkta regeringskolleger.

Vi vet inte om det blir Lars Ohlys löfte om att ta tillbaka hela jobbskatteavdraget som kommer att gälla. Hittills har det verkat på Socialdemokraterna som att det är halva jobbskatteavdraget som ska tas tillbaka. Det innebär höjd skatt med 700 kronor i månaden för en metallarbetare. En sjuksköterska skulle få 750 kronor mindre i plånboken varje månad. Det är uppenbarligen höjden av rättvisa i Socialdemokraternas värld.

Problemet med det här är att det skulle bli den sämsta av två världar: dels högre inflation, om man litar mer på Riksbanken än på Thomas Östros, dels mindre kvar i plånboken.

Centerpartiet och Allians för Sverige gick till val på att minska utanförskapet. Därför har jobb och företagande varit i fokus för regeringen under de två första åren, och därför har vi nu ordning och reda i statens finanser och kan möta avmattningen i konjunkturen med lägre skatter samtidigt som vi genomför de största investeringarna i jobb och välfärd på mycket länge i Sverige.

Därför kan vi investera för framtiden, investera för Anton och alla andra barn som växer upp i detta land. Fler i arbete, herr talman, innebär helt enkelt framtidstro och trygghet.

(Applåder)

Herr talman! Jag tror på Sverige, eftersom jag vet att det är duktiga människor som utgör Sverige – människor som kämpar på i sin egen och andras vardag, människor som bär upp vårt land. Jag talar om alla de människor som undervisar och tar hand om våra barn, människor i vården och omsorgen som möter den som är sjuk eller någon av våra poliser som ökar vår trygghet. Jag kan också tala om småföretagarna, ingenjörerna eller mannen i kassan på Coop Extra, alla våra ideellt arbetande idrottsledare som ger unga människor en meningsfull fritid, forskarna som sätter Sverige i framkant när det gäller vetenskap eller alla fantastiska pensionärer som antingen fortsätter att jobba eller arbeta ideellt, inte minst som stöd och hjälp åt barn och barnbarn.

Jag tror helt enkelt på alla dem som gör och har gjort Sverige till det land som på många sätt är det bästa man kan leva i, ett land vi ska vara stolta över. Det är dessa människor som vi här inne har att tjäna. Det är dessa människor som Folkpartiet och alliansen har för ögonen också i denna statsbudget.

Detta är en budget som jag vet förstärker tron på Sverige i omvärlden. Den är långsiktigt bra för Sverige och människor i vårt land. Tyvärr – jag beklagar, men det gick inte att undvika – är den här budgeten dålig för oppositionen. Den kommer att tvinga er att redovisa var ni står när det gäller jobben, välfärden och framtidssatsningarna, och hur ni ska få det hela att gå ihop. Ni hade chansen i tolv år, men väldigt lite hände. Nu står ni vid sidan och skäller och gnäller, men det är er självpåtagna uppgift.

Vi presenterar i dag en budget för nästa år med reformer på 35 miljarder. Dessa satsas för att möta omvärldens ekonomiska turbulens, som nu också drabbar oss. Vi investerar för att varaktigt höja sysselsättningen med dessa framtidssatsningar, och vi fortsätter att förstärka vår gemensamma välfärd.

Det handlar om lägre skatt för låg- och medelinkomsttagare. Det handlar om 15 miljarder kronor som hamnar i rätt fickor, i händerna på de människor som ser till att vår vardag och Sverige fungerar varje dag. Med alla de tre stegen i jobbskatteavdraget har nästan alla heltidsarbetande nu fått skattesänkningar på över 1 000 kronor i månaden – pengar som behövs när räkningar ska betalas och barnen kanske behöver en ny höstjacka. Det är pengar som jag vill veta vad oppositionen tänker göra med: Tänker man ta dem och stoppa i sina egna fickor?

Vi underlättar nu successivt för företagsamheten att växa fram i Sverige. Bland annat sänker vi bolagsskatten och andra kostnader för att anställa människor. Vi vill arbeta för att minska den administrativa bördan, och vi hoppas att vi kan förenkla regelverken med upp till 25 procent under mandatperioden.

Vi lägger också fram en samlad strategi för integrationspolitik, Egenmakt mot utanförskap, allt i syfte att fler ska kunna få jobb, kunna bidra till välfärden och samtidigt känna samhällsgemenskap.

Vi siktar på framtiden med offensiva satsningar, som flera före mig har berättat om, inom förskola, utbildning, forskning, infrastruktur och miljö.

För oss liberaler är individens rätt till kunskap, fortbildning och egenutveckling central. Den är viktig för att öka rättvisan i vårt land. Därför gör vi dessa satsningar på både utbildning och forskning. Inte minst höjer

vi statusen på yrkesutbildningen och ger fler chansen att läsa just praktisk utbildning.

Vi har ett yrkesutbildningspaket som innehåller tre delar: gymnasial lärlingsutbildning, gymnasial yrkesutbildning inom komvux och en yrkeshögskola. På så sätt får fler bättre möjligheter på arbetsmarknaden. Totalt satsas närmare 2 miljarder kronor.

Vi förlänger Lärarlyftet. Vi satsar på spetsutbildningar i gymnasiet, också i matematik och naturvetenskap – något som i Sverige har ansetts vara fel och konstigt under lång tid. Vi tycker att det är bra. Vi behöver se till att de bästa eleverna också får den bästa utbildningen.

Vi ser till att 110 miljoner kan satsas på jämställdhet i skolan.

När det gäller forskningen vet vi att den är avgörande för Sveriges framtid. Vi vet också att om vi ska kunna lösa växthuseffekten, vattenbrist, energikris, pandemier och medicinska tillkortakommanden krävs forskning i världsklass. Vi tycker att den till stor del ska etableras och fortsätta att utvecklas i forskningsmiljöer i Sverige. Därför gör vi i den här budgeten en unikt stor satsning på forskning.

Tack vare att fler människor i Sverige arbetar kan vi förbättra välfärden. Vi kan sänka skatterna för de pensionärer som har de minsta marginalerna. Totalt innebär det att ungefär 90 procent av alla pensionärer får lägre skatt. Jag och Folkpartiet hoppas att vi kommer att kunna gå vidare med fler steg också för dem som faktiskt inte arbetar.

För att stötta arbetet med att utveckla fungerande psykiatrisk vård satsas ytterligare resurser. Vi satsar på en prestationsbunden vårdgaranti vid sidan av den tidigare vårdmiljarden. Vi genomför förbättringar i omsorgen och socialtjänsten. Tack vare att fler människor i vårt land arbetar är detta möjligt.

Satsningarna på centrala välfärdstjänster, sänkt arbetsgivaravgift och införandet av den kommunala fastighetsavgiften innebär att den kommunala och landstingskommunala sektorn får ett ökat ekonomiskt utrymme med ungefär 24 miljarder de kommande tre åren. Det är pengar som behövs och som kan hjälpa till att bygga välfärden i Örebro, Ystad och Haparanda.

Apropå satsningar på välfärd vill jag slutligen säga att vi nu genomför en ökad satsning på trygghet från brott. Vi följer upp de unika satsningar som har gjorts på svensk polis också över hela rättskedjan. Fler skyldiga till brott ska kunna gripas, dömas och avtjäna sitt straff.

Herr talman! Det är som sagt just nu mörka moln över världens finansmarknader. Jag kan förstå att det finns en och annan kommunist som gnuggar händerna och säger: Vad var det jag sade!

Jag ska villigt erkänna att också jag känner förvåning över hur så relativt få människor kan skapa en sådan oordning och förstörelse, inte minst med tanke på deras fantasifulla löner. Frosseriet och kreditfrosseriet sätter världen i gungning, och det ruskar också om förutsättningarna för vårt land.

Råvarupriser åker jojo. Inflationen utifrån smittar också ned Sverige. Räntorna pressas upp för oskyldiga låntagare i Sverige som en följd av den finansiella kollapsen för de stora amerikanska finansinstituten.

Människor i Sverige blir så klart oroliga för sina egna ekonomiska utsikter. Vad händer med mina besparingar? Vad händer med räntan? Vad händer i förlängningen med mitt jobb? Ovissheten är svår att bemästra.

Till alla som känner oro för den ekonomiska utvecklingen vill jag säga att denna statsbudget är en bra medicin. Det är faktiskt svårt att finna ett land i världen utan olja som är bättre rustat för dessa oroliga tider.

Alliansen och Folkpartiet har förvaltat de goda tiderna genom att fokusera på sysselsättning och utbildning och därmed stärkt grunden för välfärden. Överskotten har betat av statsskulden, så att den nu är mindre för framtida generationer. Den är nu faktiskt den lägsta på 15 år. Det är denna solidariska väg vi vill fortsätta.

Men vi kan inte bara betala av på tidigare regeringars skuldbörda. En del av överskottet använder vi nu till att genomföra långsiktiga och viktiga reformer när det gäller bättre välfärd och sådant som ökar trycket i vår egen ekonomi.

Herr talman! Detta är alliansens tredje statsbudget. Bakom siffrorna finns tydliga värden som vi vill värna. Det handlar om individuell frihet, personligt ansvar och solidaritet i välfärdssystemen. Det handlar om egenmakt och rätt för människor att bestämma mer själva, det vill säga ganska grundläggande liberala värden. Det handlar om att låta människor växa. Ja, det handlar helt enkelt om rättvisa.

Mot vårt alternativ står trillingarna i vänsterkartellen. Mona Sahlin sade att hon ser Vänsterpartiet och Miljöpartiet som sina syskon. Här återfinner vi den gammaldags socialdemokratiska högskattepolitiken, den vänsterpartistiska ekonomiska kommandopolitiken och Miljöpartiets energipolitik. Men, mina vänner, det råder fejd i syskonskaran! Man vill inte ens vara med på samma kort. Det blir inga syskonbilder på trillingarna i den här gemenskapen, som det annars är brukligt på förskolor runt om i Sverige.

Herr talman! Att jobba för rättvisa genom kunskap, arbete och egenmakt är vår ledstjärna. Vi vet att arbete i dag betyder välfärd i morgon. Vi vet att företagsamhet och rikedom är en viktig del av välfärdens grund.

Vi sänker skatter för att ekonomin ska vara stark och för att människor ska få mer pengar i plånboken. Som sagt, mer individuell frihet är ett av våra mål. Oppositionen gnäller ofta om detta. När vi sänker skatten för vanliga människor går oppositionen i taket för att ofta senare acceptera just denna bättre och lägre skatt för vanliga människor. Vi ska se hur det blir den här gången.

Vi sänker främst för låg- och medelinkomsttagarna. Menar Thomas Östros på fullt allvar att människor som har några år i yrket som poliser eller sjuksköterskor är höginkomsttagare och som till varje pris ska beskattas högre? Detta kan inte vara möjligt, inte ens för Thomas Östros!

Vi tycker att sänkt skatt för låg- och medelinkomsttagare är rättvisa. Fokus i vårt arbete ligger på att bekämpa fattigdomen, inte rikedom. För mig är detta rättvisa. Med en stark ekonomi kan också välfärden förbättras.

Prot. 2008/09:4
22 september

*Debatt
med anledning av
budgetpropositionen*

Herr talman! Jag tror på Sverige. I sinom tid ska vi se vad trillingarna i oppositionen kan samlas kring denna gång. Troligtvis – även om jag hoppas att det blir något nytt – blir det högre skatter på arbete, minskad mångfald, nya förstatliganden och ett borttagande av fokuseringen på rättvisa genom jobb. Så bygger man inte Sverige till en stark ekonomi.

Talet om förstatliganden låter konstigt, men jag hörde faktiskt på fullt allvar förslag från oppositionen om att vi, snart som enda land i världen, ska förstatliga distributionen av läkemedel. Detta är fantastiskt i en tid då vi kräver mer mångfald och förhoppningsvis ökad konkurrens.

Arbete och rättvisa är nyckelord. Arbetet i dag betyder välfärd också i morgon. Jag och Folkpartiet liberalerna tror på Sverige. Vi tror på människorna som kämpar i vardagen för sig själva och för andra. Därför lägger vi tillsammans fram denna budgetproposition, kallad *Fler i arbete – tryggad välfärd*.

(Applåder)

Anf. 5 STEFAN ATTEFALL (kd):

Herr talman! Debatter av den här typen blir lätt förutsägbara. Vi på regeringssidan pekar på de starka statsfinanserna och det stora antalet människor som har gått från bidragsförsörjning till arbete. Oppositionen klagar på att det mesta är fel och orättvist. Så blir det en munhuggning som kanske inte alltid leder till större klarhet.

Just nu upplever vi en orolig tid i vår omvärld. Finanssektorn i USA har stora problem. Stora, välkända banker går omkull. Alla blir osäkra och oron sprider sig. Här i Sverige märker vi det genom börskurser som går upp och ned – tyvärr mest ned – och vi märker det genom att banker måste ha större marginaler, vilket leder till lite högre boendekostnader för oss alla. Vi märker det också genom att konjunkturen i vår omvärld mattas av.

Låt oss i det här läget försöka lyfta blicken och föra resonemangen lite djupare. Först måste vi konstatera att det finansiella systemet är, för att citera Finansinspektionen, ”tillfredsställande stabilt”. Våra banker har rejält med kapital och en god intjänandeförmåga. Vi har urstarka statsfinanser och en ganska låg inflation. Arbetslösheten är i dag den lägsta på uppemot 18 år, och aldrig har vi haft fler arbetade timmar i svensk ekonomi. Det är fakta som jag inte tror att någon kan ifrågasätta.

Nu står vi mitt i en världsvid finansiell oro och en internationell konjunkturavmattning. Frågan är då: Hur möter vi detta?

Det gäller först och främst att undvika att den finansiella oron på allvar smittar av sig för mycket här i Sverige. Här har våra myndigheter – Finansinspektionen, Riksbanken och Riksgälden – centrala och viktiga uppgifter. Jag känner mig trygg med att de har både kompetens och resurser att tillsammans med banksystemet hantera problemen, åtminstone så länge det handlar om reella problem.

Det psykologiska, när ingen litar på någon, är alltid svårare att hantera. Här har vi politiker och alla som deltar i den offentliga debatten också en uppgift att inte skapa mer oro än vad som är sakligt betingat.

Ett mer finanspolitiskt problem är då den konjunkturavmattning som nu står för dörren. Vad är rimligt att göra i detta läge?

Först måste vi konstatera att en liten exportberoende ekonomi som Sverige aldrig kan isolera sig från omvärlden. Men vi bör dels försöka

mildra lågkonjunkturen, dels rusta Sverige för framtiden. Idealet är om vi vidtar åtgärder så att vi uppnår båda de här syftena.

Det är också det som den budget som vi i dag diskuterar handlar om. Det är rejäla satsningar på forskning och på vårt eftersatta väg- och järnvägsnät. Det är därför vi lägger 20 miljarder kronor på ett jobb- och företagspaket som har till syfte att både stimulera konsumtionen och skapa nya jobb.

Vi satsar flera miljarder på olika välfärdsreformer. Kommuner och landsting får nästa år ca 7 miljarder kronor i ökat utrymme för att satsa på att utveckla barnomsorgen, införa vårdnadsbidrag, höja kvaliteten i äldreomsorgen, korta vårdköer etcetera.

På det här sättet upprätthåller vi den inhemska efterfrågan när omvärlden köper mindre. Dessutom ger vi svenska företag bättre förutsättningar att klara konkurrensen på den tuffa världsmarknaden.

Gör vi för lite? Nej, knappast. Det var oerhört länge sedan en svensk regering lade fram ett lika omfattande reformpaket som det som nu läggs fram. Är det för mycket? Nej, vi har starka statsfinanser, och avvägningen mellan de olika delarna gör att vi stimulerar arbetskraftsutbudet, stärker konkurrenskraften och gör de långsiktiga satsningar som är nödvändiga.

Vad finns det för andra förslag? Ja, det vi har hört är bland annat att Socialdemokraterna föreslår mer Amsåtgärder, trots att vi i ett ganska gott arbetsmarknadsläge har över 80 000 platser i Ams och dessutom satsar på att stärka yrkesutbildningen inom komvux. Men självklart måste regeringen följa utvecklingen och vid behov återkomma.

Man kan alltid diskutera detaljer i ett sådant här budgetförslag. Men i detta konjunkturläge har jag svårt att se en annan politisk inriktning. Det vore intressant att veta om vi får se något alternativ till detta.

Vad vill då Socialdemokraterna, det största oppositionspartiet?

Ja, skräddarmästare August Palm frågade sig redan 1881 vid ett möte i Malmö: Vad vill socialdemokratin? Det är en fråga som inte bara skräddarmästare har rätt att ställa sig. Thomas Östros klagar ju faktiskt ena dagen på att vi sänker skatterna för mycket, andra dagen på att vi stimulerar efterfrågan för lite. Ena dagen säger Thomas Östros att våra skattesänkningar är fel. Andra dagen säger Mona Sahlin att skattesänkningarna inte ska rivas upp. Ena dagen utmålas den sänkta fastighetsskatten som höjden av orättvisa. Nästa dag säger Socialdemokraterna att modellen är bra och i allt väsentligt ska behållas.

Mäster Palm står staty utanför LO-borgen. Han ställde frågan om vad socialdemokratin ville redan för 127 år sedan. Är det inte märkligt att vi tvingas ställa samma fråga i dag?

Herr talman! Den svenska skattedebatten är lite märklig. Varje skattesänkning betraktas som slöseri med statens pengar. Varje skattesänkning framställs som ett hot mot välfärden. Varje skattesänkning hotar tryggheten.

Men vems är pengarna? Är det inte medborgarnas? Är det inte så att de, under lång tid, allt högre skatterna har gjort att vanliga löntagare fått allt mindre ekonomiska marginaler och blivit alltmer beroende av beslut av politiker och byråkrater?

Är det inte dags att vända perspektiven? Den här regeringen har faktiskt visat att det går att både sänka skatterna och satsa på välfärden.

Prot. 2008/09:4
22 september

*Debatt
med anledning av
budgetpropositionen*

Tandvården, psykiatrin, förskolan, vårdnadsbidrag, rättsväsen, forskning, infrastruktur, sjukvård och äldreomsorg är områden som alla får mer resurser samtidigt som skatterna för vanliga löntagare och företagare sjunker.

Sakta men säkert flyttar vi över mer och mer makt till familjer och enskilda individer samtidigt som vi slår vakt om det gemensamma ansvaret för människors rätt till en god vård, omsorg och utbildning och samtidigt som vi rustar upp kärnverksamheterna i stat och kommun.

Trygghet handlar inte heller bara om socialförsäkringar utan än mer om självkänsla och relationer med dem som står oss närmast, familj och nära vänner. Trygghet är därför mycket mer än det som ryms i budgettabeller. Därför handlar det också om familjepolitik, barns och ungdomars uppväxtvillkor, synen på den ideella sektorn och det ideella arbetet. Och det handlar om människors makt och möjlighet att påverka sitt eget liv.

Herr talman! Jag vill avslutningsvis lyfta fram två viktiga reformområden i den här budgeten. Det första är pensionerna.

Kristdemokraterna drev i opposition en hård kritik mot Socialdemokraterna för att de glömde de sämst ställda pensionärerna. Därför är vi nu glada för att alliansregeringen gör en satsning på just denna grupp som har varit vår första prioritet. Det handlar ofta om kvinnor över 75 år. Tittar man på alla analyser av utvecklingen av den ekonomiska standarden ser man att just den här gruppen, äldre kvinnor, har halkat efter mest under en lång följd av år med socialdemokratiskt styre.

Få röster har höjts för de här kvinnornas situation. Här ligger kanske det största jämställdhetspolitiska misslyckandet.

Nu gör alliansregeringen den största satsningen på den här gruppen sedan det nya pensionssystemet kom på plats. Skattesänkningen uppgår till över 200 kronor per månad. Tillsammans med den vanliga uppräknings som sker blir det vid nästa årsskifte över 500 kronor efter skatt, netto.

Vi kan också se hur de genomsnittliga pensionerna nu höjs snabbare än tidigare beroende på att pensionssystemet är kopplat till hur sysselsättningen utvecklas.

Ju fler som arbetar desto mer stiger pensionerna. År 2005, när Socialdemokraterna ledde landet, steg pensionerna med i genomsnitt 167 kronor per månad. Nästa år stiger de med 500 kronor per månad.

Vi kristdemokrater är glada över allt detta. Men vi vill gå vidare. Vi vill gärna genomföra ytterligare skattesänkningar för alla våra pensionärer.

Socialdemokraterna påstår att de vill sänka skatten mer för pensionärerna än vad alliansregeringen gör. Men om nu Socialdemokraterna är så villiga att sänka skatten för pensionärerna undrar jag: Varför gjorde ni aldrig något sådant när ni hade makten? Ni hade tolv budgetar på er. Ingenting hände.

I regeringsställning sänkte ni sällan skatten för någon. Ni höjde den mest. Men en skattesänkning av betydelse gjorde ni. Ni införde ett skatteavdrag, den så kallade kompensationen för pensionsavgifterna. Den skattereduktionen riktade sig också mest till den som tjänade bäst. Jag, som riksdagsledamot, får i dag dubbelt så mycket i den skattereduktionen som jag får i jobbskatteavdraget, som alliansregeringen infört. Och pensionärerna får ingenting av den skattereduktion som ni införde.

Herr talman! I budgeten för 2009 får kommuner och landsting ca 7 miljarder kronor mer i ekonomiskt utrymme. På tre år handlar det om ca 24 miljarder kronor. Det sker genom att arbetsgivareavgifterna sänks för alla men också genom att ungdomar under 26 år får en extra sänkning av arbetsgivaravgifterna. Det sker genom den nya kommunala fastighetsavgiftens konstruktion och genom satsningar på att korta vårdköer och rusta upp psykiatri.

Det handlar om att stödja kommunerna, som har ansvaret för mycket av välfärdstjänsterna i vårt land. Det gör deras budgetarbete lite lättare, även om de också känner av konjunkturavmattningen.

En regering kan aldrig trola bort konjunkturen. Men vi kan motverka dess negativa effekter, och vi kan bygga Sverige starkt, så att vi drar nytta av högkonjunkturen när den kommer. För detta krävs en ansvarfull regering och en långsiktig ekonomisk politik, och de kraven tycker jag att den liggande budgetpropositionen uppfyller.
(Applåder)

Anf. 6 ULLA ANDERSSON (v):

Herr talman! Jag har tidigare jobbat både i äldreomsorgen och i barnomsorgen, och jag har varit ensamstående mor. Jag vet hur hårt det slår när orättvisorna i samhället ökar när konjunkturen i ekonomin viker. Det har visat sig att det alltid är samma grupper som får stå tillbaka. Men så behöver det inte vara. Det går att förändra, även inför en lågkonjunktur.

Men den här regeringen har systematiskt arbetat för att öka orättvisorna i Sverige. Tydligast syns det i de enormt stora skattesänkningarna till de rikaste. Förmögenhetsskatten har avskaffats, fastighetsskatten är lika oavsett om du bor i en lyxkåk i Danderyd eller i ett radhus i Piteå. Regeringen har infört subventioner till dem som har råd med en egen hushållerska eller butler. Samtidigt får arbetslösa, sjuka, pensionärer och småbarnsföräldrar betala.

Nu går vi in i en lågkonjunktur. Drygt 30 000 människor har varslats hittills i år, sju varsel i timmen under september månad. Vi går in i den här turbulensen med ett svagare utbildningssystem än på länge. Möjligheterna att vidareutbilda sig har kraftigt skurits ned. Det gäller allt från arbetsmarknadsutbildningar till antalet högskoleplatser.

500 000 har lämnat a-kassan, vilket regeringen nu indirekt medger är deras fel. Det betyder att vi går in i lågkonjunkturen med svagare skyddsnät för den enskilde och för samhället. A-kassan har haft som sitt ena syfte att stabilisera vid en lågkonjunktur. Det syftet är nu delvis förstört. Går ortens största företag omkull räcker a-kassan för de uppsagda inte lika långt som förut. Det kan förvärra krisen, till exempel genom att den lokala detaljhandeln behöver säga upp folk. Risker att den orten hamnar i en nedåtgående spiral ökar, vilket gör det svårare för nya företag att etablera sig.

Nybyggnationen minskar med drygt 15 procent redan nästa år enligt regeringens egna siffror, samtidigt som vi vet att det behöver byggas. 123 kommuner har i dag bostadsbrist. Trots det saknar regeringen ordentliga mål för bostadsbyggande och insatser för detsamma. Det behövs nya projekt för energismart boende och nya järnvägssträckningar, både för att hejda lågkonjunkturen och för att långsiktigt investera i Sveriges infrastruktur och ekonomi.

Krisen riskerar att förvärras också genom uppsägningar i välfärdssektorn. Vi kan dagligen ta del av olika neddragningar. Kiruna har inköpsstopp, Boden varslar 100 lärare, Sandviken sparar 17 miljoner på skolan, Karlskoga 25 miljoner på äldreomsorgen, Akademiska sjukhuset har ett sparkrav på 9 procent nästa år. Kommuners och landstings skatteinkomster sjunker, men regeringen anser att det finns utrymme för effektiviseringar, det vill säga att besparingar förvärrar konjunkturedgången.

Det finns folk för att anställa i välfärden, och det finns pengar i statskassan för att göra det. Sveriges ekonomi behöver en tydlig signal – att staten inte kommer att bidra till en högre arbetslöshet. Keynes beskrev lågkonjunkturen som ett tillfälle att bygga vägar. År 2008 borde vi kunna se dagens kris som ett tillfälle att bygga oss ur oljeberoende och rusta välfärden.

Regeringen väljer i stället att än en gång dela ut statens överskott i form av skattesänkningar till de redan högavlönade. Det kommer inte att stärka Sveriges möjligheter att producera. Det kommer inte heller att sätta fart på konsumtionen. De som regeringen prioriterar främst är de som redan sparar på hög.

Fredrik Reinfeldt sade i regeringsförklaringen att regeringen nu kan ge stöd till dem som kanske bäst behöver det. Och vilka kan han då ha haft i åtanke? Han måste ha tänkt på män med förmögenhet och höga inkomster, boende i större villa i storstan, topp 10 procent i samhället, de rikaste, där två av tre är män. Hur kan han annars förklara att topp 10 får en knapp tredjedel av regeringens totala skattesänkningar och inkomstförstärkningar? I Expressen kunde vi läsa om det senaste skattepaketet under rubriken ”Skatte-bluffen – Höginkomsttagare får fyra gånger mer”. Det är ett skattesänkningsspaket som motsvarar lönerna för 30 000 anställda i välfärden, för vårdbiträden, undersköterskor och barnskötare. De som bäst behöver det är väldigt olika beroende vems sida man står på och vems problem man ser.

Enligt budgetpropositionen definierar regeringen en rättvis politik på följande sätt: Fördelningspolitiken avser att åstadkomma en fördelning som i något avseende betraktas som mer rättvis än den skulle ha blivit utan politiska ingripanden.

Vi har bett riksdagens utredningstjänst räkna på hur regeringens ingripanden hittills har påverkat inkomstfördelningen och rättvisan de här två åren.

Antalet fattiga tenderar att öka kraftigt – drygt 100 000 fler på två år. Andelen fattiga barn bland ensamstående föräldrar har nästan fördubblats under samma tid. 250 000 barn lever i ekonomisk utsatthet. Det hörde jag inte Kristdemokraterna nämna, de som annars brukar vurma så mycket för barns hälsa och utveckling.

Enligt beräkningarna verkar det som att topp 10 själva fick 40 procent av inkomstökningen, lika mycket som de 80 procenten i de lägre inkomstgrupperna fick dela på. Det motsvarar en realinkomstökning på över 5 000 kronor per månad, på två korta år, för de rikaste och en knapp hundralapp för dem med lägst inkomster.

Under samma två år verkar inkomstskillnaden mellan män och oss kvinnor ha ökat med 1 000 kronor per månad. Av regeringens samlade reformer har 58 procent gått till män och 42 procent till oss kvinnor.

Bo Lundgren är nog nöjd. Trots allt som sades i valet har överklassen i Sverige inte haft någon som helst anledning att oroa sig för att de gamla rikemansmoderaterna skulle ha förändrats. Topp 10 är glada, de hälsar att de gillar definitionen av rättvisa och tackar så mycket för att ni ingripit.

Men vi vet att, vilket också forskningen visar, länder med jämn inkomstfördelning växer snabbare än länder som präglas av stora inkomstskillnader. Men den här regeringen ser fattigdom som en nödvändig drivkraft för arbete och förkovran. Vad den blundar för är hur fattigdomen föder uppgivenhet, hur den begränsar människors möjligheter att välja ett produktivt liv, hur den drar undan både frihet och trygghet för människor. Fattigdom slår mot den enskilde och mot hela samhället. Att skapa fattigdom är att bygga problem för framtiden.

Den här regeringen tycks ha som strategi att slå sönder välfärdssystem och välfärdstjänster för att sedan lägga tillbaka små skärvor under jippoliknande former, samtidigt som den med en lätt axelryckning bryter hundramiljardsvallen med sina skattesänkningar. Den situation vi är i just nu med stora överskott och stigande arbetslöshet är i stället som gjord för att börja investera långsiktigt i Sveriges ekonomi.

Ta välfärdsfrågorna till exempel. Personalen, våra vardagshjältar, i skolan, förskolan och äldreomsorgen stressar och kämpar för att räcka till, men de är för få. Klasstorlekarna är för stora, även fritids- och förskolegrupperna. Hemtjänsten täcker inte de sociala behoven. Sveriges Kommuner och Landsting har redan signalerat att landstingen nästa år kommer att gå med underskott. I stället för att frysa statsbidragen och dra undan mattan för kommunerna när deras skatteinkomster sjunker borde vi investera. När ska vi göra det om inte nu?

Enligt högerregeringen skulle kommunerna inte få mer pengar i högkonjunkturen, för då ökade ju skatteinkomsterna. Nu när lågkonjunkturen står för dörren är det ändå samma visa. Det är aldrig rätt att anställa fler i välfärden – ett nyliberalt moment 22. För de borgerliga sjunker värdet på sådant som är tillgängligt för alla till skillnad från för oss vänsterpartister för vilka drivkraften är att göra det värdefulla tillgängligt för alla.

Vi behöver också ordentliga klimatinvesteringar. Miljömålsrådet kom fram till att hälften av de 16 miljömålen kommer att vara omöjliga att nå till år 2020 och ansåg att 5–10 miljarder behöver satsas för att skynda på arbetet. Regeringens svar på detta blir att satsa på vägar i stället för järnväg och att utreda miljömålen i stället för att ta frågan på allvar.

Klimatpropositionen skjuts på oviss framtid, och regeringen sänker anslagen till biologisk mångfald med 200 miljoner. Att säga till den här oljeberoende regeringen att miljöskulden är ofantligt mycket större än statsskulden är väl som att hålla vatten på en gås.

Det känns jobbigt men nödvändigt att konstatera att regeringen inte tar vare sig miljö- eller klimatproblemen på allvar. Men borde inte även den krassaste klimatförnekare i dag kunna konstatera att ett land som inte sänker sitt oljeberoende tar på sig en obehaglig ekonomisk risk, så mycket som oljepriserna nu har ökat? Men investeringarna uteblir.

Låt oss då i stället titta på de så kallade satsningar som regeringen har flaggat för.

Regeringen säger sig nu satsa på vuxenutbildningen. Konkret betyder det att man nu får tillbaka samma pengar som regeringen drog bort för två år sedan. Men det blir färre platser än man hade år 2006.

Om regeringen inte hade genomfört den här och andra neddragningar på utbildningsområdet kanske företagen i dag inte hade haft brist på kvalificerad arbetskraft och vi hade stått bättre rustade. Men utbildningsminister Björklund, som är känd för att tricksa med statistik, kanske har inspirerat till den falska matematiken.

Även Littorin verkar ha fått lite av Björklunds talanger, för hans så kallade satsning på Arbetsmiljöverket för att stoppa dödsolyckorna på byggarbetsplatserna är att de får tillbaka en femtedel av tidigare besparingar. Och det tas – hör och häpna – från de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna, nu när arbetslösheten ökar.

Ja, och så var det pensionärerna, de som regeringen nu säger sig satsa på. Men låt oss göra en jämförelse. 65 miljarder har regeringen sänkt inkomstskatterna med för dem som jobbar och med 2 miljarder för pensionärerna.

Min mor är arg och besviken men inte förvånad över den orättvisa hon utsatts för. Hon har slitit och jobbat hela sitt liv. Hon har gjort allt hon kan och ibland mer därtill. I dag är hon pensionär och anhörigvårdare. Hon och alla andra pensionärer ska enligt regeringen betala högre skatt än den som förvärvsarbetar. Jag förstår hennes ilska. Och jag blir själv arg, för vem vill att ens mor ska diskrimineras? Vill du? Nej, jag tror att ingen vill det förutom den här regeringen. Som enda land i världen har vi olika skattekvoter beroende på om du är pensionär eller förvärvsarbetar.

En pensionär med en månadsinkomst på 12 000 kronor betalar nästan 500 kronor mer i skatt än en löntagare per månad. Stefan Attefall, kristdemokrat, sade i radion förra veckan att regeringen i stället satsar på de välståndsbildande krafterna, de som skapar välfärd. Det måste kännas som ett slag i ansiktet på alla de pensionärer som varit med och byggt det här samhället. Kristdemokraterna sviker pensionärerna och satsar i stället på sina välståndsbildande topp 10.

(Applåder)

Trots stora överskott i sjukförsäkringen sparar regeringen miljarder på sjuka människor. De historiska försämringarna av sjukförsäkringen har resulterat i att 70 000 långtidssjuka har fått sänkta ersättningsnivåer – med Folkpartiets nickande instämmande.

Regeringen skryter med ett minskat ohälsotal, men allt tyder på att människor hamnar i kläm. Ohälsotalen minskar, men hur är det med ohälsan? Enligt Sveriges Kommuner och Landsting fick 70 procent av landets kommuner ökade kostnader för socialbidrag förra året till följd av den strikta tillämpningen på Försäkringskassan. Vi läser dagligen om människor som får illa. 50 000 personer kommer att sorteras ut ur sjukförsäkringen. Motiven bakom besparingarna är alltså ideologiska, inte ens ekonomiska. Trots allt prat från Centerpartiet och Folkpartiet om individens frihet är de med på de här förändringarna.

FRA-frågan, liksom gamla liberala värderingar som tidigare har sålts ut, får nu sällskap av de socialliberala värderingarna. Ja, Johan Pehrson har nog svårt att sova på nätterna. Men jag kan trösta dig med att du ska få ett syskonkort på mig, Thomas Östros och Mikaela Valtersson, så att du åtminstone kan sova lite bättre.

Två år med klyftornas allians har inneburit två förlorade år för miljön och att klimatpolitiken har lämnat walk over. Vi har haft två år med för-

sämrade levnadsvillkor för hundrausentals människor, överförda resurser från kvinnor till män, från låg- till höginkomsttagare, från arbetstagar till arbetsgivar. Vi har haft två år med en tivelaktig människosyn som styrt utvecklingen, och det har visats på stor okunskap om och ett flagrant ointresse för vanliga människors livsvillkor. Människors trygghet och frihet har inskränkts. Vi har haft två år med växande ekonomiska orättvisor och av oansvarig ekonomisk politik. Bevara oss från de kommande två åren!
(Applåder)

Anf. 7 MIKAELA VALTERSSON (mp):

Herr talman! Vi har nu nått halvtid med den moderatledda regeringen. Vad har då hänt under de här två åren och vad har den här regeringen så här långt betytt för människor i Sverige? Och är det bara orättvisa och okunskap som ligger bakom låga opinionssiffror och svidande kritik från företagarna?

Vad har regeringen betytt för dem som har det allra svårast, för människor som är sjuka och arbetslösa under lång tid? Jo, de har fått mindre pengar att leva på och svårare att få pengarna att räcka till vinterskor till barnen – allt med budskapet: Vi tror att ni är hemma och latar er och inte vill jobba. Men om ni får mindre pengar och de som jobbar i stället får lite mer kommer det bums att blir lättare att få jobb och ni tillfrisknar.

I regeringsförklaringen sade statministern att den som inte känner sig sedd inte heller orkar bidra. Men på vilket sätt känner man sig mer sedd när man får mindre pengar? Hur ser den logiken ut?

Vad har regeringen betytt för människors trygghet? Kraftiga försämringar i arbetslöshetsförsäkringen och höjda avgifter i a-kassan har gjort att drygt en halv miljon människor har lämnat försäkringen. Att nu skjuta till lite pengar av det man har dragit bort är bara ännu ett exempel på den här regeringens hattande hit och dit. Man lägger fram dåliga förslag som man sedan får dra tillbaka och tar bort pengar som man sedan lägger tillbaka delar av. Detta är att vara vårdslös med människors liv.

Vad har regeringen betytt för landets studenter? Studenternas ekonomiska utveckling har försämrats. De får ingen del av regeringens reformer utan halkar efter och har svårt att klara sig – allt med det tydliga budskapet: Vad bra att ni pluggar och sliter. Men klara er själva och lid lite mer så kanske resultaten förbättras!

Vad har regeringen betytt för småföretagarna? Jo, för de allra flesta en höjd skatt med budskapet: Om ni inte finns i den hushållsnära sektorn eller anställer människor under 26 år har ni inget att bidra med till Sveriges utveckling. Jobba på ni, men vänta er ingen uppmuntran!

Vad har regeringen betytt för miljön? Avstannad takt i miljöarbetet och nedmonterat skydd för värdefulla naturområden – allt med den tydliga logiken: Får vi svårare att klara målen, drar vi tillbaka pengarna, håller för ögon och öron och drömmer oss bort och låtsas som att problemen inte finns.

Vad har regeringen betytt för jämställdheten? Jo, det svaret ger regeringen bäst själv när man i finansplanen talar om att den samlade effekten av regeringens åtgärder gynnar män mer än kvinnor och efter det en uttryckt vag förhoppning om att det här nog rättar till sig på sikt av sig självt utan åtgärder. Vilken lysande start!

Prot. 2008/09:4
22 september

*Debatt
med anledning av
budgetpropositionen*

Barn och unga som i dag är framtiden är de som får ta konsekvenserna av vårt handlande i dag. Ungdomar 18–24 år har haft en sämre ekonomisk utveckling än alla andra grupper i samhället. Gruppen unga med ekonomiskt bistånd ökar i dag. Särskilt svår är situationen för unga människor som är ensamstående med barn.

Andelen med sjukpenning ökade 2006–2007 bland unga. Unga är också överrepresenterade vad gäller ärenden hos kronofogden. Antalet ungdomar som inte kan betala sina sms-lån ökar lavinartat. I dag är nästan 4 000 ungdomar skuldsatta. Motsvarande siffra vid årsskiftet var 557.

Studenternas ekonomiska situation är riktigt dålig. Levnadsomkostnaderna i dag för en student överstiger studiemedelnivån. Var fjärde student har övervägt att avbryta studierna på grund av ekonomiska svårigheter. Över hälften av landets studenter behöver hjälp av sina föräldrar för att klara sig. Den förändrade a-kasseersättningen har ytterligare försämrat studenternas ekonomi. En stor andel studenter anser sig i dag inte ha råd att gå till tandläkaren eller att köpa medicin.

Dagens arbetsmarknad ställer stora krav på utbildning och livslångt lärande. Utbildning är inte bara en investering för den enskilda individen utan också för företagen och för samhället i stort. Framtiden är beroende av människor som vill studera på högskola och som orkar, vill och kan satsa på studier. För att högskolan ska kunna locka människor med olika bakgrund och olika åldrar måste det vara ekonomiskt möjligt att studera.

På vilket sätt belönar den moderatledda regeringen unga människor som satsar på kompetens och utbildning? Jo, genom att tala om att de inte är viktiga. Studiemedelnivån har legat still i alltför många år, men i alliansens Sverige får en student fortsätta att få sin näring från nudlar, ketchup och sköna drömmar.

Herr talman! Den långa arbetslösheten har minskat de senaste åren, men endast lite. Nu ser den dessutom ut att öka. Bland ungdomar är fortfarande runt 10 000 långtidsarbetslösa. Det är anmärkningsvärt att man trots en stark högkonjunktur inte lyckats få ned ungdomsarbetslösheten. Arbetslösheten minskar inte heller efter sommaren som brukligt är.

Vi går in i ett läge med betydligt lägre tillväxt, sjunkande sysselsättning och ökande arbetslöshet. De som står längst från arbetsmarknaden är de som kommer att drabbas hårdast. Regeringen står handfallen och vidtar inga åtgärder för denna grupp. Det krävs kvalitativa utbildningsinsatser för att skapa större möjligheter för dessa personer att komma tillbaka till arbetsmarknaden när konjunkturen vänder.

Vad gör då regeringen? Jo, man vidtar den något byråkratiska åtgärden att bilda en ny myndighet – Tillväxtverket. Det är i och för sig det mest underhållande inslaget i årets budget. Känn på det: Tillväxtverket! Det låter som en krämpa från barndomen.

Regeringen saknar djupare insikt i klimatproblemets omfattning. Det finns fortfarande inget antaget klimatmål, och inga nya styrmedel tillförs. Regeringen prioriterar i stället nya stora vägbyggen. Det är som ett eko från ett annat århundrade. Det är så lite 2008, Anders Borg!

Att satsa en del pengar på klimatåtgärder är klokt. Men att satsa betydligt mer på ökade utsläpp än på minskade utsläpp rimmar illa med de behov som finns när man vet effekterna av fortsatta utsläpp av klimatgaser och att de kommer att få allvarliga följder. Denna ensidiga prioritering visar återigen på en politik som inte riktar sig till ungdomar, som är

de som i väsentligt högre grad använder kollektiva färdmedel i stället för bil i dag.

För att klara den globala minskning av utsläpp som krävs, samtidigt som vissa utvecklingsländer ges möjlighet att öka sina utsläpp, behövs större minskningar i många utvecklade länder, som Sverige. Då kan man inte, som den borgerliga regeringen, luta sig tillbaka och tro att vi slipper göra vår hemläxa. Det handlar inte, Anders Borg, om huruvida vi i första hand ska minska utsläppen här hemma eller bidra till utsläppsminskningen internationellt. Vi måste öka tempot både här hemma och internationellt. Vi har ett ansvar för att både minska våra egna utsläpp och bidra till att fattiga länder kan fortsätta utvecklas.

Att inte satsa på vår framtida miljö är att inte satsa på unga. Det är de som får ta konsekvenserna av de felprioriteringar som görs i dag.

Klimatet är vår tids ödesfråga. Vi har kunskap och vet vad som krävs för omställning. Ni väljer dock att genomföra åtgärder som ökar utsläppen. Regeringen tror att man kan fortsätta som förut utan alltför stora förändringar. Men det krävs framtidsinriktade satsningar på hållbara transportlösningar och energisystem. Vi skulle kunna förena en ekonomisk utveckling med en hållbar utveckling. Vi måste öppna för en mer utvecklad syn på ekonomin och titta på hur hela ekonomin utvecklas, inte bara produktionen av varor och tjänster.

Historiskt finns det en stark koppling mellan bnp-tillväxt och ökad miljöförstöring. Den typen av ekonomisk utveckling är inte hållbar. Då vi hela tiden ökar volymerna äts eventuella effektiviseringar upp, vilket gör att utsläppen totalt fortsätter öka. Vi måste klara en ekonomisk utveckling utan att samtidigt öka utsläppen av koldioxid. Det, herr talman, är en utmaning som kräver stor handlingskraft, mod, styrka och djup insikt i klimatproblemets omfattning.

Tyvärr visar inte denna regering att man klarar situationen. Att bara vidta några enstaka åtgärder och sedan luta sig tillbaka och hoppas att det löser sig eller att opinionen lägger sig fungerar inte. Det krävs ett helhets-tänkande och en genomtänkt politik för att bryta utvecklingen.

Herr talman! Man kan inte lösa ett miljöproblem genom att förvärra andra. Att i dag minska anslagen till skydd av värdefull natur visar på enfärd i stället för att bidra till mångfald. I februari kom Miljömålsrådet med sin fördjupade utvärdering. Den fick den talande titeln *Miljömålen – nu är det bråttom!*. Budskapet var tydligt. Vi måste intensifiera ansträngningarna för att nå miljömålen. Men när Miljömålsrådet säger att det är bråttom säger regeringen: Vi väntar.

Att först skära ned och sedan låtsassatsa är tydligen melodin för regeringen, oavsett om det handlar om komvux, Arbetsmiljöverket eller biologisk mångfald. Men, Anders Borg, om du tar hundra kronor av mig och ger tillbaka dem efter en månad har jag inte blivit rikare. Jag tror inte heller att du har blivit snällare.

(Applåder)

Herr talman! Att minska utanförskapet har angetts som regeringens viktigaste politiska fråga. Trots detta har regeringen ännu inte lyckats presentera något rimligt mått eller sätt att mäta utanförskap. I stället dribblas det fortfarande med utanförskap på ett sätt som ingen människa förstår. I regeringens definition lägger man ihop långtidssjukskrivna cancerpatienter med korttidsarbetslösa som har arbetslöshetsersättning mellan

Prot. 2008/09:4
22 september

*Debatt
med anledning av
budgetpropositionen*

två jobb och människor som är borta tre dagar från arbetet när de är förkylda. Man tricksar med statistik och får därigenom ett stort antal personer som är arbetslösa under mycket kort tid eller helt enkelt sjuka ett par dagar från jobbet att förvandlas till personer i utanförskap.

Jag har stor respekt för finansministerns ekonomiska kunskaper, men det tillhör faktiskt lågstadiet att 50 människor som är förkylda fyra dagar var inte kan plussas ihop och bli en hel människa som är sjuk ett helt år. Eller var det biologikursen? Jag är inte säker.

(Applåder)

Regeringen har även gjort andra anmärkningsvärda omläggningar av politiken som utgår från tricksande med statistik. Nu senast har det avslöjats att skolpolitiken bygger på ett luftslott – eller ännu värre fibblande med faktaunderlag. Det är tveksamt om de så kallade sanningar som basunerats ut från Regeringskansliet stämmer på någon enda punkt. Vikten av tidiga betyg för att höja kunskapsnivån och att Sverige har världens största ordningsproblem och skolkproblem visar sig vara tvivelaktiga påståenden från skolministern och andra regeringsföreträdare.

Återigen handskas man vårdslöst med unga människors liv och vardag. Skolan är avgörande för att man ska få kunskaper och rustas för framtiden. Det är ingen borgerlig lekstuga där man experimenterar med folkpartistisk skolpolitik som saknar all koppling till aktuell skolforskning. Snälla ni, använd inte alla Sveriges unga för att genomföra en egen gigantisk men tvivelaktig empirisk undersökning av er skolpolitik!

Om man gör fel analys av verkligheten och använder statistik som inte överensstämmer med det riktiga och undanhåller fakta som inte passar in i bilden hamnar man såklart rejält fel i sina åtgärder. *Vilse i pannkakan* för numera inte bara tankarna till 70-talsflummiga barnprogram utan också till borgerligt 2000-talsflum.

Herr talman! Detta är inte en budget som för oss närmare miljömålen. Det är inte en budget med en klimatpolitik som läget i dag kräver. Det är inte en budget för ungdomar och framtida generationer. Det är en budget skapad av en regering som är fast i gamla lösningar och med avsaknad av den politiska kraft som krävs för att göra nödvändiga framtidssatsningar.

Herr talman! År 2010 behöver Sverige sannerligen en nystartsregering med instegsåtgärder, nystartspolitik och nyfriska lösningar på samhällsproblem.

(Applåder)

Anf. 8 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Sverige är ett bra land. Vi klarar oss bra i jämförelse med de flesta länder i världen. Utanförskapet minskar. Sverige är ett av de länder där sysselsättningen ökar, där arbetslösheten pressas tillbaka och där antalet personer som är beroende av sociala ersättningar minskar. Sverige är ett land med ett gott företagsklimat. Vi klarar oss i jämförelse med de flesta andra länder.

Den här regeringen vidtar ett stort antal åtgärder för att göra det mer lönsamt att vara företagare och enklare att driva företag.

Sverige har en bra välfärd. Vår sjukvård är bland de bästa i världen. Den här regeringen tillför resurser för att öka tillgängligheten och förbättra omvårdnaden.

Sverige ska vara en ledande tillväxtnation med dynamiskt entreprenörskap, framtidstro och världsledande teknologi. Sverige ska också vara ett land där det finns plats för alla och där det finns förutsättningar för alla medborgare att skapa ett anständigt liv.

Sverige ska vara ett exempel på hur vi förenar individuell frihet där människor, oavsett social bakgrund, sexuell läggning eller etnisk härkomst kan finna sin väg genom livet. Vi ska vara en dynamisk marknadsekonomi med framtidstro och utveckling. Vi ska kombinera det med en social modell där alla har möjlighet att vara en del av samhället.

Herr talman! Med budgetpropositionen för 2009 tar vi viktiga steg för att bygga vidare på den svenska modellen. Det gör vi genom att förstärka jobbavdraget, sänka a-kasseavgiften och satsa på yrkesutbildning. Det betyder att vi bygger vidare på arbetslinjen. Vi sänker arbetsgivaravgiften. Det bidrar till att hålla sysselsättningen uppe. Vi sänker bolagsskatten, förändrar 3:12-reglerna och lättar på regelbördan.

Vi bygger vidare på ett starkt och bra företagsklimat. Vi gör stora investeringar i forskning och infrastruktur. Vi lägger grunden för att Sverige också i framtiden ska vara ett ledande kunskapsland. Vi förstärker kunskapsuppdraget i förskolan; det är minst lika viktigt.

Vi sänker skatten för pensionärer. Vi förbättrar psykiatrin. Vi ökar resurserna för att stärka kvaliteten i sjukvården. Vi ökar tryggheten och sammanhållningen i Sverige.

Allians för Sverige har genomfört den politik vi gick till val på. Steg för steg har vi bockat av vallöfte efter vallöfte. Vi tog många av de tuffa besluten först.

Nu är vi inne i andra halvlek. Nu kan vi lägga en bred reformbudget.

Mot Allians för Sverige står vänsterblocket. Nu är det andra halvlek. Nu är det dags att pröva inte bara dem som har regeringsmakten utan också dem som söker regeringsmakten.

Det är alldeles uppenbart att den röda tråden hos Socialdemokraterna är skattechock och bidragspolitik. Socialdemokraterna föreslår höjda skatter för löntagarna. I deras budgetmotion handlade det om 17 miljarder i minskning av jobbavdraget.

Nu har man tagit avstånd från det tredje steget och de förändringar vi gör av den statliga inkomstskatten. Därmed blir det skattehöjningar för låg- och medelinkomsttagare på över 30 miljarder kronor. Vi har inte något tydligt svar från Socialdemokraterna. Hur mycket blir det? Blir det 680 kronor för en metallarbetare? Blir det 740 kronor för en sjuksköterska?

Vi vet att det med Socialdemokraternas politik blir mindre lönsamt att arbeta. Man höjer skatterna. Det betyder mest för dem som har minst. Man ska höja a-kassan mest för dem som tjänade bäst. Man ska höja sjukersättningen mest för dem med de högsta lönerna.

Socialdemokraternas politik skulle försämra arbetsmarknadens funktionssätt och leda till att den arbetslöshet som är förenlig med prisstabilitet skulle öka.

Vad betyder det? Jo, det betyder att sysselsättningen skulle bli lägre. Det betyder att arbetslösheten skulle bli högre. Det betyder att utanförskapet skulle öka. Det betyder att vi vänder tillbaka på vägen mot full sysselsättning och marscherar tillbaka mot bidragsberoende och utanförskap. Det är det socialdemokratiska alternativet.

Arbetsgivaravgifterna ska höjas. För unga människor handlar det om en höjning på 20 miljarder kronor. Man säger dessutom nej till den sänkning på 10 miljarder som vi nu föreslår. Sammantaget höjs arbetsgivaravgifterna, även om vi beaktar Socialdemokraternas löften om sänkningar, med 25 miljarder kronor.

Man vill återinföra förmögenhetsskatten och återställa 3:12-reglerna. Jag antar att man också säger nej till sänkt bolagsskatt. Då försämrar man investeringsviljan. Då försämrar man företagsklimatet. Då försvårar man vår konkurrens med andra länder i en globaliserad värld. Socialdemokraternas politik skulle göra att vi står sämre rustade att möta en globaliserad värld.

Samtantaget innebär Socialdemokraternas förslag skattehöjningar på i storleksordningen 70 miljarder kronor. Det betyder att skattebelastningen för varje löntagare ökar med något över 15 000 kronor. I slutändan är det alltid löntagarna som får bära skattebördan. I slutändan är det löntagarna som får höjd skatt – 15 000 kronor per år, 15 000 kronor per löntagare.

Vad blir den samlade effekten av Socialdemokraternas politik, skattechock och bidragssatsningar? När vi använder Finansdepartementets modeller, ungefär desamma som man har på KI och LO, betyder detta att sysselsättningen på kort sikt minskar med 50 000. På lång sikt handlar det om 70 000.

Det är här konsekvensen av Socialdemokraternas politik är som tydligast – på sikt 70 000 människor färre i sysselsättning.

Socialdemokraterna säger att det inte ska bli någon skattechock. Det är ju väldigt märkligt. Vi har alla hört kommentarerna om de förslag som regeringen har lagt fram den senaste tiden.

Sjukvårdsmiljard, säger Göran Hägglund. För lite, otillräckligt, får vi höra från Ylva Johansson. Ska det vara dubbelt så mycket? Det reser frågan: Vem ska betala? Forskningssatsning, säger Lars Leijonborg. Det är för lite, säger Marie Granlund. Ska det vara tre gånger så mycket? Vem ska betala? Infrastruktur i hela Sverige, säger Åsa Torstensson. För lite, för sent, otillräckligt, säger Socialdemokraterna. Ska det vara fyra gånger så mycket? Vem ska betala notan?

Hur går det här ihop? Antingen ska någon betala räkningen eller också betyder löftena om pengar ingenting. Det kanske blir som det blev under Göran Perssons tid. Det talades om pengar i kommunerna, men ingen i kommunerna såg några pengar. Det talades om satsningar på rättskedjan, men rättskedjan rostade sönder. Det kanske är en överbudspolitik från Socialdemokraternas sida. Det skulle naturligtvis mötas med applåder i Vänsterpartiets riksdagsgrupp om man körde statsfinanserna i botten.

Det kanske är så att Socialdemokraterna inte ger hela sanningen. Vi kan Socialdemokraterna. Inget parti i världen har höjt skatterna mer än de svenska socialdemokraterna. Det ska vara häftigt att betala skatt, har vi fått lära oss. En sak kan vi vara säkra på: Det blir häftiga skattehöjningar om Socialdemokraterna får chansen.

Det är bara en skatt som påverkar vanliga löntagare som Socialdemokraterna vill sänka, nämligen räntan på uppskov. I två år har Socialdemokraterna riktat en skoningslös kritik mot vår fastighetsskattereform. Jag erkänner gärna att den inte har varit perfekt, men den har inneburit

att de flesta löntagare har fått sänkt fastighetsskatt. Den innebär att människor inte behöver oroa sig för att skattas från hus och hem för att taxeringsvärdena stiger.

I debatt efter debatt fick vi hela förra året höra att detta bara gynnar människor i norra Stockholms förorter. Champagnekorkar skulle smälla; det var ett standardinlägg i debatten. Allra tydligast var man, inte minst i den här talarstolen, om hur orimligt det var att människor på orter på landsbygden skulle få höjd skatt med regeringens orättvisa politik. Det var rättvisa, rättvisa och rättvisa som var det genomgående temat i alla dessa debatter.

Nu har vi fått besked. Nu vet vi att Socialdemokraterna accepterar i huvudsak hela den fastighetsskattereform som den här regeringen presenterat. Inte en krona i Hofors, inte en krona i Gällivare, inte en krona i Bjuv blir det i skattesänkningar. Med Socialdemokraternas politik blir det samma taxeringssystem som i dag.

Däremot blir det skattesänkningar för dem som har uppskov, för dem som har tjänat mest på sitt boende – för mig till exempel. För mig som inte fick en krona i sänkt fastighetsskatt betyder Socialdemokraternas förslag att det blir 18 000 kronor mindre skatt för den fastighet vi bor i.

Det tycker jag är helt orimligt. Vanliga löntagare ska inte behöva betala för att jag ska få en skattelättnad. Det är orimligt. Det är bara de som har tjänat riktigt mycket på sitt boende som får en skattelättnad med den socialdemokratiska fastighetsskattepolitiken.

Det handlar inte om rättvisa. Det handlar om hyckleri. Det är hyckleri därför att man till slut accepterar en reform som man har kritiserat skeningslöst. Det är hyckleri därför att alla ute i landsbygden som – man gav intryck av det – skulle få sänkt skatt får precis samma skattehöjningar som de får i det system som vi har i dag. Det är hyckleri därför att man sänker skatten för dem som tjänat mest på sitt boende.

Socialdemokraterna har bytt ekonomisk-politisk talesman. Det är nästan så att man saknar Pär Nuder. Vem är det nu som ska tala om champagnekorkarna i Askim och Djursholm och på andra orter som vi fick höra om här från talarstolen när Socialdemokraterna har öppnat filial i överbudspolitik när det gäller fastighetsskattepolitiken?
(Applåder)

Låt oss vara klara över en sak: Man behöver inte äga någon fastighet för att få höjd skatt med Socialdemokraterna. Det räcker med att man arbetar.

Låt oss vara klara över att man inte behöver ha en hög inkomst för att få höjd skatt med Socialdemokraterna. Det räcker med att man arbetar heltid och har en normal kollektivavtalslön. Det är inte så att man behöver ha någon förmögenhet. Det räcker med att arbeta. Låginkomsttagare och medelinkomsttagare har att se fram emot en skattechock om Socialdemokraterna får chansen.

Socialdemokraterna vill bilda regering med Miljöpartiet och Vänsterpartiet. Jag har väldigt svårt att se hur ekonomiskt ansvarstagande ska kunna förenas med Vänsterpartiets ekonomiska politik. Inflationsmålet ska överges. Överskottsmålet ska avskaffas. Utgiftstaket ska rivas. Finanspolitiska rådet ska läggas ned. Arbetslinjen ska nedmonteras. Jobbavdraget ska avvecklas. Förändringen av sjukförsäkring, förtidspension och arbetslöshetsförsäkring ska rullas tillbaka.

Prot. 2008/09:4
22 september

*Debatt
med anledning av
budgetpropositionen*

Det går inte att bygga en ansvarsfull politik på att kompromissa med Vänsterpartiet. Vänsterpartiets kärnidé är att vara i opposition mot ekonomiskt ansvarstagande. Den enda ansvarsfulla politiken är att Vänsterpartiet förblir i opposition.

Miljöpartiet vill väldigt gärna framstå som mindre ansvarslösa. Det är i allt väsentligt en lek med ord. Miljöpartiet hävdar att man vill behålla överskottsmål och utgiftstak. Men det går inte. Det går inte ihop med den politik som man står för. Det går helt enkelt inte ihop. Det går inte att förena Miljöpartiets ekonomiska politik med vare sig full sysselsättning eller uthålliga offentliga finanser.

Den svenska modellen har som kärnidé att alla medborgare får bra skola, bra barnomsorg, bra äldreomsorg, bra sjukvård och trygga pensioner och att vi betalar det med skatteintäkter. Den absoluta kärnan i den modellen är att nästan alla i arbetsför ålder arbetar. Det är lika uppenbart att vi bara kan klara framtida vårdbehov och framtida pensioner om det är fler som arbetar och om vi som arbetar arbetar mer, att ungdomarna kommer in tidigare, att integrationen förbättras, att kvinnor får förutsättningar att jobba lika mycket som män och på samma villkor och att äldre kan stanna kvar i arbetslivet.

Vi för en konsekvent politik för fler i arbete. Därför kan vi klara framtidens kvalitet i sjukvård och äldreomsorg. Miljöpartiets idé är att urholka arbetslinjen.

Vi kan inte lösa detta med skattehöjningar. Om vi höjer skatten på dem som arbetar blir det färre som arbetar. Om vi höjer skatten på produktion flyttar verksamheter ut från Sverige. Om vi höjer skatten på investeringar och kapital, då klarar vi inte konkurrensen i en globaliserad värld.

Här har vi problemet med Miljöpartiet i sin prydno. Miljöpartiets ideologiska kärnidé är att vi arbetar mindre, att det ska finnas större möjligheter att lämna förvärvslivet, att arbetstiden ska kortas och att ledigheterna ska bli fler. Det är den ideologiska kärnan i Miljöpartiets ekonomiska politik.

Det går inte att basera en ansvarsfull ekonomisk politik på denna ideologiska kärna. Det skulle undergräva jobbpolitiken, det skulle undergräva vår konkurrenskraft, och det skulle undergräva välfärden.

Jag tycker att man ska vara ärlig mot väljarna. Man ska inte lura väljarna. Man ska stå för sina prioriteringar. Det kan Miljöpartiet göra. De kan berätta för svenska folket att vi ska arbeta mindre. Då blir det sämre sjukvård. Då blir det sämre barnomsorg. Då blir det sämre äldreomsorg. Då blir det högre skatter. Berätta det för väljarna.

Vi kan arbeta mindre. Då blir det högre arbetslöshet, lägre sysselsättning och sämre reallöner. Så är det. Berätta det för väljarna! Stå för den ideologiska kärnan! Berätta att ni har en politik vars kärnidé är att människor ska arbeta mindre och att arbetslinjen ska nedprioriteras!

Jag är övertygad om att Miljöpartiets ekonomiska politik är ett av de viktigaste hoten mot en ansvarsfull och långsiktig miljöpolitik. Om vi skulle ta Miljöpartiets ekonomiska politik på allvar kan vi fråga oss: Hur realistiskt är det att väljarna ska acceptera sämre reallöner och samtidigt vara beredda att betala mer för koldioxidutsläpp? Hur realistiskt är det att tro att väljarna ska acceptera sjunkande sysselsättning och högre arbetslöshet och också satsa på framtidens miljöteknik? Hur realistiskt är det

att tro att väljarna ska acceptera sämre välfärd, sämre barnomsorg, sämre trygghet och samtidigt vara beredda att sanera Östersjön?

Jag är övertygad om att med Miljöpartiets ekonomiska politik är det omöjligt att bevara en långsiktigt uthållig miljöpolitik.

Politik handlar om kompromisser och förhandlingar. Vi kan se detta förhandlingsbord framför oss. In kommer Socialdemokraterna. Portföljerna är fullpackade med skattechock och bidragspolitik. Miljöpartiet tar med sig sin grundläggande idé om att överge arbetslinjen. Vänsterpartiet har förberett sig och tänkt igenom hur de ska nedmontera det ekonomisk-politiska ramverket.

Uppriktigt sagt, hur ska man kunna se en ansvarsfull ekonomisk politik formas vid detta förhandlingsbord? En kompromiss mellan en skattechock, en önskan att överge arbetslinjen och ett nedmonterat ramverk kommer inte att bli bra för Sverige. Det kommer att bli dåligt för Sverige.

Uppriktigt sagt: I detta läge med mörka moln på himlen och långa skuggor över Sverige behövs ansvarstagande, inte en kompromiss mellan olika grader av ansvarslöshet.

Demokrati handlar om att väljarna i val ska få ta ställning till regeringsalternativ och regeringsprogram. Det är ett minimikrav att vänsterpartierna här i riksdagen redovisar ett gemensamt budgetalternativ.

Det har gått två år. Nu räcker det inte längre med ideologiska paroller och en enighet om att man är mot regeringen. Vi vill ha besked som kommer nu. Vi vill ha besked före valdagen. Väljarna har rätt att kräva att vänsterblocket redovisar sin politik.

Herr talman! Sverige är ett bra land. Mörka moln i omvärlden kastar skuggor också på Sverige. Vi har beredskap att möta den inbromsningen.

I budgetpropositionen presenterar vi ett kraftfullt paket för att möta dämpningen. Det är en politik för jobb. Det är en politik för framtiden. Det är en politik för tryggad välfärd. Denna politik vilar på en solid grund därför att vi redovisar överskott. Vi minskar skuldsättningen, och vi minskar våra barns och barnbarns åtaganden.

Politik handlar alltid om vilket samhälle som vi vill sträva efter. I varje budget lägger vi en sten på den väg av samhällsförändringsarbete som vi håller på med.

Våra värderingar är mycket tydliga. Vi vill bygga ett friare Sverige där den enskilde har mer att säga till om, har större möjligheter att påverka sitt liv, har mer inflytande över förskola och skola och har lättare att starta företag och att forma sitt livsprojekt. Vi lägger grunden för ett friare Sverige.

Vi lägger också grunden för ett rättvisare Sverige. Det är rättvisa som byggs genom full sysselsättning därför att arbetslöshet alltid bygger orättvisor. Det är rättvisa genom att sjukvård och äldreomsorg får större resurser eftersom välfärd för alla oavsett inkomst ökar rättvisan. Det är rättvisa därför att det är mer resurser till vård och omsorg så att den kan fördelas efter vars och ens behov. Det är rättvisa genom mer kunskap i skola och förskola därför att alla medborgares rätt till en likvärdig start i livet bygger på likvärdiga tillgångar till kunskap. Det är rättvisa genom sänkta skatter för pensionärer därför att sänkta skatter för pensionärer med låg pension ger mer resurser till dem som behöver det mest. Det är rättvisa byggd på ansvarstagande därför att den är byggd på överskott

Prot. 2008/09:4
22 september

*Debatt
med anledning av
budgetpropositionen*

och arbetslinjen och inte på lånade pengar. Vi lägger grunden för ett rättvisare och ett friare Sverige.

Vi lägger också grunden för ett öppnare Sverige. I globaliseringens tidevarv måste man stå stark i förändringen. Vi står för öppenhet i förändringen. Vi står för öppenhet mot omvärlden och för öppenhet för utvecklingen.

Budgetpropositionen för 2009 är ett steg på vägen att göra Sverige till ett bättre, ett friare, ett öppnare och mer rättvist land.

(Applåder)

Anf. 9 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Herr talman! Här såg vi en oppositionspolitiker tala, Anders. Man skulle kunna tro att det är jag som har lagt fram budgetpropositionen i dag. Jag erkänner att jag önskar att det vore jag som hade lagt fram en budgetproposition i dag. Men det är ju du som har lagt fram en budgetproposition i dag.

Har du redan gett upp och förpassat dig själv till opposition? Om två veckor lägger vi fram våra förslag. I dag diskuterar vi din politik.

Det finns en nonchalans i ditt sätt att driva regeringspolitik som oroar mig. Dels har du avspisat all oro inför den ekonomiska utvecklingen – det var ju någon tiondel som bnp i vintras skulle justeras med, men vi har fått en halvering av bnp – dels har vi det faktum att du inte ser att arbetslösheten ökar.

När man lyssnar på dig låter det som att du tror att arbetslösheten minskar och att vi är på väg mot full sysselsättning. Men dina egna prognoser säger att arbetslösheten är högre under ditt sista år jämfört med ditt första år som finansminister och att sysselsättningsgraden är lägre under ditt sista år jämfört med ditt första år som finansminister. Med ditt originalrecept för att räkna är utanförskapet nu större än det var för tolv månader sedan.

Den här nonchalansen kombineras liksom med en liten experimentlusta. Det är ju vad vi har sett när du har slagit sönder arbetslöshetsförsäkringen som en halv miljon människor lämnat. Nu erbjuder du en sjättedels återställare, 50 kronor. Men till dem som har högsta avgiften – unga kvinnor och män i Hotell- och Restaurangfacket som tillhör dem som betalar den allra högsta avgiften och som lämnat arbetslöshetsförsäkringen därför att de inte har råd – säger du att de inte får någon sänkning.

Det är en cynisk politik som du står för. Hela tiden letar du efter sätt att attackera dem som har den svagaste ställningen på arbetsmarknaden. Varför detta?

Och sedan har vi pensionärerna. Vad är det som gör att du inte ser den ilska som brett sprider sig i pensionärsgruppen? Jag träffar en massa pensionärer som säger: Vi har arbetat hårt under ett helt liv och har lagt undan en del av vår lön för att kunna ha en pension när vi blir gamla.

Nu möter man en finansminister som påstår att den automatiska uppräkning som finns i vårt pensionssystem är något slags nådegåva från finansministern – det är en del av pensionssystemet – men som i denna budget fortsatt ökar klyftan mellan den skatt som en pensionär betalar och den skatt som en löntagare betalar.

Svaret på ilskan är förslag som gör att en höginkomsttagare får tio gånger mer i skattesänkning än en pensionär. Ge upp oppositionsrollen, Anders Borg, och fabulera inte om våra skattehöjningar eller skattesänkningar! Om två veckor lägger vi fram vår motion. Du är i regeringsställning, och du experimenterar med landet. Det går inte bra, enligt dina egna prognoser.
(Applåder)

Prot. 2008/09:4
22 september

*Debatt
med anledning av
budgetpropositionen*

Anf. 10 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Thomas Östros säger att han gärna vill lägga fram en budget. Givet de 70 miljarder i skattechock som han står för är han, tror jag, rätt ensam om att vilja se den budgeten bli förverkligad. Ja, jag är inte riktigt säker på att det är så. Det är kanske så att Thomas Östros själv egentligen känner ett rätt stort bekymmer med hur det skulle se ut att lägga fram en budget byggd på Vänsterpartiets nedmontering av ramverket och Miljöpartiets nedmontering av arbetslinjen.

Låt mig vara tydlig med hur jag ser på politik. Ingenting är viktigare för mig än full sysselsättning. Det är kärnan i min politiska övertygelse. 170 000 fler är i sysselsättning år 2010 än år 2006, och 190 000 har under de senaste två åren lämnat utanförskapet. Det är viktiga saker. Det betyder att fler människor kan försörja sig själva och känna en stolthet över det. Det betyder att fler har trygghet och utveckling.

Låt oss ändå vara tydliga med att vi där har skiljelinjen i svensk politik! Jag förstår att Thomas Östros inte vill diskutera sin skattechock. Men varför inte ta chansen?

Hur är det med jobbvadraget? Blir det 32 miljarder i skattehöjning?

Hur blir det med arbetsgivaravgifterna? Ska vi räkna med 25 miljarder i höjning? Det är ju vad ni säger när ni säger nej till sänkningen beträffande ungdomar och den lättnad vi nu gör.

Hur är det med bolagsskatten? Blir det en höjning med 7 miljarder?

Hur är det med förmögenhetsskatten? Är det 7 miljarder som ska komma tillbaka?

Handlar det om 70 miljarder? Kanske är det mer, för kanske är det någon annan skatt som man också vill höja. När får vi en redovisning?

Och hur ska kompromissen med Vänsterpartiet och Miljöpartiet se ut? Ja, det lär inte bli mindre skattehöjningar den vägen.

Låt oss också ta det här med den falska matematiken och pensionärerna. Vi föreslår en skattelättnad för de sämst ställda pensionärerna på 2 300–3 400 kronor, lite grann beroende på hur kommunalskatten ser ut i de olika kommunerna.

Socialdemokraterna föreslår 2 000 kronor; det är väl så förslaget ser ut. Det betyder att Socialdemokraterna för de sämst ställda pensionärerna levererar en mindre lättnad. Man ondgör sig över det vi gör, men för de sämst ställda pensionärerna – för dem med de lägsta inkomstpensionerna – levererar man mindre pengar. Hur kan det gå ihop med retoriken?

Sedan har vi den grundläggande frågan: När får vi besked? Miljöpartiet, Vänsterpartiet och Socialdemokraterna förhandlar. Blir det en skattechock om 70 miljarder? Ska ramverket nedmonteras? Ska vi överge arbetslinjen? Hur ska kompromissen se ut, Thomas Östros?

Anf. 11 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Herr talman! Det du gjort under din regeringstid är att du har gjort ett experiment med Sverige. Du sade själv att det skulle ta två år innan det blev någon effekt på sysselsättningen. Nu har två år gått, och enligt dina egna prognoser står sysselsättningen stilla.

Du har ökat klyftorna. Du har rivit ned trygghetssystemen. Du har drivit ut människor i socialbidrag. Du har försvagat medlemskapet i fackföreningsrörelsen. Resultatet är att det råder stagnation i ekonomin.

Efter två år – då det ju skulle börja hända saker – står sysselsättningen stilla. Titta på den här högkonjunkturen och jämför med den förra högkonjunkturen! Det var då mycket starkare. Vi hade då 80 000 fler i sysselsättning, utan att skapa ökade klassklyftor och ökade orättvisor.

Den här okänsligheten och nonchalansen bygger ett samhälle som sämre klarar konkurrensen. När du nu försöker återställa delar av det du har förstört riktar du udden mot dem som har det allra tuffast på arbetsmarknaden.

Varför ska inte de unga kvinnor och män som finns i våra viktiga hotell- och restaurangarbeten och som löper stor risk att bli arbetslösa när konjunkturen vänder få del av en a-kassesänkning? Det är ständigt en udd mot dem som har det tuffast – klassisk moderat politik! Jag känner igen Anders Borg från tiden i Uppsala, den libertarianska Borg som ibland sticker fram.

Vidare gäller det pensionärerna. Återigen: Det låter som att du minskar klyftan mellan den skatt som en pensionär betalar och den skatt som en löntagare betalar. Men låt mig till alla pensionärer som lyssnar eller tittar på debatten säga att du ökar klyftan. Det är svaret på den ilska som nu sprider sig över landet.

Om två veckor kommer vi att lägga fram vårt budgetförslag. Då lägger vi fram ett förslag som är sådant att klyftan minskar mellan den skatt som en löntagare betalar och den skatt som en pensionär betalar. Ett helt liv har de jobbat hårt och är värda vår uppskattning för det.

Fabulera inte om skattechocker! Vi räds förstås inte att ta ut skatt för att finansiera en bra välfärd. Det kommer vi att göra. Men vi föreslår inte höjda inkomstskatter nästa år, utan vi föreslår oförändrade inkomstskatter nästa år. Vi kommer att se till att fördelningspolitiken blir träffsäker. Vi tycker att det är oanständigt att använda en högkonjunktur till att så gynna de allra förmögnaste i vårt samhälle som ju fått 10 000-tals och 100 000-tals kronor i skattesänkning per person. Samtidigt har de sämst ställda fått mindre marginaler och en otryggare ställning. Det är det som är skillnaden i politiken, Anders E Borg!

(Applåder)

Anf. 12 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Thomas Östros, din tid är ute i bokstavlig men också i bildlig mening.

Det är klart att jag inte tror att du räds skattehöjningar. Det finns knappast någon i svensk politik som bättre, mer pedagogiskt och mer ideologiskt förankrat försvarar höga skatter än Thomas Östros. Det finns knappast någon som i sitt politiska liv har ägnat en större energi på att försvara höga skatter och vikten av ett högskattesamhälle.

Varför inte låta ideologin komma ut och stå för den? Berätta om skattechocken, om 32 miljarder i jobbvdrag, 25 miljarder i arbetsgivaravgift, 7 miljarder i bolagsskatt och 7 miljarder i förmögenhetsskatt! Det är en skattechock av klass.

Här har vi skillnaderna. Redovisa för metallarbetarna de 680 kronorna och för sjuksköterskorna de 740 kronorna! Då får vi se hur populär den politiken blir.

Kontrasterna här är mycket tydliga. Thomas Östros berättar om den förra högkonjunkturen. Men låt oss minnas vad som hände åren 1998–2000! Det var en riktigt stark tillväxt, 130 000 fler sjukskrivna, 50 000 fler i förtidspension och en galopperande ökning av utanförskapet. Nu med goda år, inte så många i rad men goda, minskar utanförskapet på två år med 190 000 personer.

Där har vi skillnaderna i hur vi ser på full sysselsättning och på hur vi ser ett samhälle som håller ihop. Vi vill ha ett samhälle med full sysselsättning och där rättvisa byggs på arbete, inte på att sjukpensionera eller förtidspensionera bort från arbetsmarknaden.

Den här synen på rättvisa går igen i synen på pensionärernas skatter. När vi sänker skatterna för pensionärer tar vi de pengar vi har och lägger dem först på dem som har minst. Det kan bli mellan 2 300 och 3 400. Det kan man naturligtvis tycka är lite pengar. Jag hade gärna önskat att vi hade kunnat sänka skatten mer. Men det är mer än 2 000 kronor. Ni sänker skatten för alla. Vi sänker skatten för dem som behöver det mest. Det är skillnaden i vår syn på pensionärerna.

Och hur ser alternativet ut i svensk politik? Vad innebär kompromissen? Är det skattechock? Är det nedmontering av ramverket? Är det att överge arbetslinjen? Här har vi de tre vänsterpartiernas alternativ. Kompromissen mellan olika schatteringar av ansvarslöshet kan inte bli grunden för en ansvarsfull ekonomisk politik. Ni måste gå hem och göra läxan, Thomas Östros. Det är den läxa ni har till nästa budget.

(Applåder)

Anf. 13 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Jag blev lite orolig för finansministern ett tag när blodtrycket ökade så kraftigt. Men jag kan lugna finansministern med att vi har stadat efter er förr, och vi kommer att göra det igen. Vi kommer att försöka utjämna de ekonomiska orättvisor ni nu har skapat. Det bidde en bulle till kaffet för pensionärerna och drygt 11 000 kronor för den som tjänar 400 000 i månaden i det här skattepaketet.

Vi kommer att försöka reparera de revor i välfärden som ni nu har skapat och bygga upp socialförsäkringssystemen igen. Det kommer vi verkligen att ta ansvar för att fixa, så var lugn!

Ni i regeringen räknar nu med att socialbidragskostnaderna återigen kommer att öka. Ni tror att de kommer att göra det därför att ni har försämrat i sjukförsäkringen där sjuka människor nu sorteras ut, sorteras bort och har fått kraftigt sänkta ersättningsnivåer. Ni tror att socialbidragskostnaderna kommer att öka därför att det har blivit fler fattiga barn. Ni tror att de kommer att öka därför att de deltidsstämplande kvinnorna inte längre omfattas av a-kassans trygghet. Ni tror att de kommer att öka eftersom arbetslösheten återigen ökar och ni har sänkt ersättningsnivåerna.

Allt det här kommer att drabba kommunerna och kommunernas ekonomi. Samtidigt har ni sänkt skatterna för 100 miljarder. Oansvariga skattesänkningar motsvarar hela statens kostnad för hälso- och sjukvård, social omsorg, handikappomsorg, hela rättsväsendet och lite mer därtill. Bara det senaste paketet motsvarar lönerna för 30 000 välfärdsarbetare.

Ni lägger en sjundedel av det här reformpaketet på det ni kallar för välfärdssatsningar. Det psykiatripaket som ni har lagt fram motsvarar hälften av vad Psykiatriutredningen lade fram som förslag. Och ni säger att kommuner och landsting sedan ska ta över.

Då kan det vara värt att påminna finansministern om att Sveriges Kommuner och Landsting har gått ut och talat om, redan innan de tvingades skriva ned skatteprognoserna, att hälften av landstingen kommer att varsla personal redan nästa år och att landstingen kommer att gå med underskott. Ni själva räknar i budgetprognosen också med att kommuner och landsting kommer att behöva effektivisera, det vill säga spara.

Det ser vi varje dag. Det är varsel i skolan. Det är besparingar inom äldreomsorgen. Det är inköpsstopp, och jag vet inte tusan allt vad det är. Men ni blundar och försöker få det att framstå som om ni gör något för kommunsektorn. Men det är dåligt med det. Jag tycker att ni förvärrar lågkonjunkturen genom att inte använda kommunsektorn till investeringar i välfärd, i utbildning och i människor. Ni kommer att bidra till att den här lågkonjunkturen förvärras.

Anf. 14 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Jag vill tacka Ulla Andersson för att hon till skillnad från Socialdemokraterna och Miljöpartiet så öppet redovisar den politik som är kärnan i vänsterblocket. Vi får veta att det ska vara högre skatter på dem som arbetar. Vi får reda på att utgiftstak ska nedmonteras, överskottsmål tas bort och inflationsmål avskaffas. Det är så att säga kärnan i den vänsterpolitik vi ser utvecklas framför våra ögon här. Då är det väl bättre och hederligare att man redovisar det för väljarna så att vi inte behöver gissa om det blir en skattechock och om vi ska sätta välfärden i farozonen genom att undergräva arbetslinjen.

Låt oss titta på hur det var med rättvisan. Jag var faktiskt tvungen att ta fram tabeller med rättvisenyckeltal här inför diskussionen med Ulla Andersson. Mellan 1998 och 2006 ökade lönespridningen. Mellan 1998 och 2006 ökade inkomstspridningen. Mellan 1998 och 2006 ökade förmögenhetskonzentrationen. Mellan 1998 och 2006 ökade andelen med svag ekonomi. Det går praktiskt taget inte att hitta ett rättvisemått som förbättrades under vänsterpartiernas samlade regeringsinnehav.

Det beror på kärnan i felet med vänsterpartiernas ekonomiska politik: Man har tappat bort arbetslinjen. Man har tappat bort att full sysselsättning är nyckeln för ansvarstagande. Man har tappat bort att utanförskapet kostar pengar vilket undergräver välfärd, undergräver rättvisa och undergräver förutsättningarna att bygga vidare på en bra svensk modell.

Det här är skiljelinjen i svensk politik. Vi har ett politiskt alternativ som utgår från full sysselsättning och bygger på ekonomiskt ansvarstagande, och vi har tre partier som samlat försöker nå en kompromiss mellan skattechock, avveckling av ramverket och att överge arbetslinjen. Det kan aldrig bli rättvis politik när man bygger på så lösan sand.

Därför kan det inte bli en ökad rättvisa med vänsterpartierna. För ökad rättvisa krävs att alliansen får fortsätta arbeta och bygga vidare på full sysselsättning, för det lägger också grunden för välfärden.

Prot. 2008/09:4
22 september

*Debatt
med anledning av
budgetpropositionen*

Anf. 15 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Regeringen fortsätter att förstärka de ökade ekonomiska orättvisorna. Det var inte bra förra mandatperioden, men ni har ta mig tusan gjort det ännu värre.

SCB och SOM visar att de ekonomiska klyftorna aldrig har varit större i svensk politik. Vi kan se att inkomstskillnaderna mellan kvinnor och män har ökat med 1 000 kronor per månad under er regim.

Vi försöker skapa ett alternativ där de ekonomiska skillnaderna ska utjämnas till skillnad från vad ni gör, ni som verkligen satsar på att de systematiskt ska öka. Vi försöker satsa på välfärd, och vi försöker återuppbygga socialförsäkringssystemen. Det är att ta ansvar, Anders Borg, oavsett vad du säger.

När det gäller arbetslinjen sänker ni skatterna med 15 miljarder. Det motsvarar 30 000 välfärdsanställningar. Vem var det som höll en arbetslinje?

Ni sprider ut bidrag till företagen utan att kräva någon motprestation. Det ger inga nya anställningar. Vi ökar efterfrågan i samhället och satsar på infrastrukturinvesteringar och välfärd.

Clas Olsson är mycket orolig för er politik. Han är ekonom på Sveriges Kommuner och Landsting. Han uttalar sig i tidningen Flamman. Flamman frågar om regeringens satsning täcker den problematik man kan se, och Clas Olsson svarar då: ”Det går inte jämnt upp, men ger en viss kompensation för att kunna säkerställa välfärden.”

Är det här då en satsning? Då svarar Clas Olsson: ”Det beror på vad man lägger i ordet. Håller man någon hårt i koppel och sedan lättar lite på det kan man väl kalla det för en satsning om man så vill.”

Det är en bra beskrivning av regeringens politik. Först river ni välfärdssystemen, och sedan lägger ni tillbaka någon liten skärva för att få det att framstå som om ni gör satsningar. Reklam, det är er politik.

Anf. 16 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Ja, hur blir det nu med kompromissen? Hur mycket skattechock blir det? Hur mycket ska vi överge arbetslinjen, och hur mycket av ramverket ska tas bort? Det är de tre vänsterpartiernas kärnfrågor, och det är i det här politiska rummet en ny ekonomisk politik ska utformas. Där får vi inte några tydliga svar, för man har inte gjort sin hemläxa. Man har inte förhandlat, och man har inte kompromissat. Vi vill se den kompromissen. Men jag måste säga att vi bävar för den, för det går inte att bygga ansvarsfull ekonomisk politik på att kompromissa mellan olika former av ansvarslöshet.

Låt oss ta det här med rättvisa. Om det nu är så att man har vänsterregering från 1994 till 2006 och orättvisorna ökar, ska vi då inte dra några slutsatser av det?

Vad gör den här regeringen för att öka rättvisan? Hur ser vår syn på rättvisa ut?

Låt oss börja med det som Göran Hägglund gör på det sociala området. Det bygger rättvisa. Det blir mer pengar till sjukvård och äldre-

omsorg. Att alla människor oavsett inkomst får bra omvårdnad, det är rättvisa. Att vi kan fördela vård och omsorg efter behov, det är rättvisa.

Det Jan Björklund gör på Utbildningsdepartementet är ett aktivt rättvisearbete. Att lägga en kunskapsgrund för alla barn genom en skola där man lär sig saker, det är rättvisearbete i praktiken. Det är rättvisearbete som Jan Björklund ägnar sig åt på Utbildningsdepartementet.

Vad är rättvisa? Jo, kärnan i rättvisa är full sysselsättning och kampen mot arbetslöshet. Stoltheten över egen försörjning är rättvisa. Stoltheten över att klara sina uppgifter är rättvisa. Det är den rättvisan vi kan bygga för vi har en politik för arbetslinjen som lägger en offentligfinansiell grund för att satsa resurser på välfärden.

Här står två alternativ: ett ansvarstagande, för arbete, och ett som kompromissar mellan olika grader av ansvarslöshet. Jag tror att Sverige behöver en ansvarsfull ekonomisk politik, inte ett vänstersamarbete.

(Applåder)

Anf. 17 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Herr talman! Jag har länge haft bilden av finansministern som en seriös man, men han håller effektivt på att nedmontera den bilden i dag. Jag tror att det blir en mer seriös och bättre debatt om vi fokuserar på den politik som faktiskt förs av olika partier. För vår del handlar det om att vi efterfrågar och vill ha mer satsningar på utbildning och arbetstillfällen. Det är just det som vår kritik mot regeringen gäller, alltså att de inte gör mer. När vi från Miljöpartiet formulerar förslag som gör att småbarnsföräldrar kan förena arbete med familjeliv och pussla ihop vardagen lanserar vi vårdnadsbidrag som gör att man ska stanna hemma och helt vara borta från arbetet. Därigenom försämrar kvinnors möjligheter.

Jag tror att det är dags för en något modernare syn på vad omställning till ett hållbart samhälle innebär. Det är inte ett hot utan en möjlighet. Det är ökad välfärd att satsa på biologisk mångfald och minskad klimatpåverkan, Anders Borg. När regeringen satsar mer pengar på vägar och därmed ökade utsläpp, i stället för att satsa på att minska utsläppen, är det bakvända världen.

De planerade motorvägsbyggena, bland annat Förbifart Stockholm, är ett tydligt exempel på att dagens utveckling är ohållbar. Förbifarten i Stockholm kommer att leda till ökade transportvolym och ökade koldioxidutsläpp. Flera myndigheter, däribland Naturvårdsverket och Statens institut för kommunikationsanalys, Sika, har också invänt mot förslaget med just dessa argument. I Naturvårdsverkets yttrande över vägutvecklingen i Stockholmsområdet visas att redan nollalternativet innebär kraftigare utsläpp än i dag. Att bygga motorvägarna innebär ännu större ökningar. Och detta sker i en tid när vi i stället behöver minska utsläppen!

Utsläppen från vägtrafiken ökar kraftigt med regeringens politik. Med byggandet av motorvägarna kommer koldioxidutsläppen att skena. Det krävs helt andra åtgärder för att klara av att minska utsläppen och skapa en hållbar välfärd. Hur, Anders Borg, tänker ni nå klimatmålen med en politik som ökar utsläppen?

Anf. 18 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Jag beklagar att Mikaela Valtersson missförstått vår arbetslinje. Den har inte som kärna att föräldrar ska arbeta mer under småbarnsåren. Den handlar om att integrationen ska fungera bättre så att invandrarna kommer in på arbetsmarknaden. Den handlar om att ungdomar kanske kan börja jobba i 20-årsåldern snarare än i 30-årsåldern. Den handlar om att äldre ska kunna stanna kvar. Den handlar om att kvinnor ska vara jämställda med män och ha möjlighet att vara på arbetsmarknaden.

Varför inte stå för det som är Miljöpartiets kärnidé? Varför inte berätta att ni vill minska arbetstiden, att ni vill öka ledigheten? Ni ska ju befria människor från tvånget att arbeta. Ni är i opposition mot arbetslinjen. Det är kärnan i Miljöpartiets ekonomiska politik, och inte bara i den ekonomiska politiken utan i Miljöpartiets ideologi; den tråkiga arbetslinjen tas bort. Varför inte sluta låtsas att ni vill ta ansvar för offentliga finanser? Det går inte att kombinera med er ideologi. Stå upp för politiken! Ni vill nedmontera arbetslinjen. Säg det, berätta för väljarna! Lägre sysselsättning, lägre reallöner, sämre välfärd är kärnan, så säg det! Det är ju det som är er politik.

Anf. 19 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Herr talman! Det måste kännas bra att vara hela Sveriges chefsideolog. Vi tackar för hjälpen, men jag tror att det är bättre att fokusera på den politik som vi lägger fram och driver i stället för att sitta på kammaren och försöka gissa vad andra partier har för kärnideologi.

Mig veterligen har vi inga förslag – Anders Borg kan väl i så fall visa på dem – som handlar om att människor ska vara mer lediga. Vi har förslag som handlar om att få fler arbetstillfällen och kunna förena arbete med att få ihop vardagen, att kunna hämta barn på dagis, att hinna med alla åtaganden hemma, att hjälpa barnen med läxor samtidigt som man har kvar en fot i arbetslivet. De förslagen har vi.

Dessvärre tog Anders Borg inte tillfället i akt och sade någonting om hur man tänker klara de i och för sig ännu inte antagna klimatmålen, hur man ska klara av de åtaganden som i dag krävs när man har en politik som ökar utsläppen i stället för minskar dem. Förhoppningsvis kan vi återkomma till det en annan gång, men det vore på sin plats att presentera hur ni tänker uppnå minskade utsläpp. Det vore också på sin plats att inse att det är en möjlighet. Det kan vara en möjlighet för att ställa om Sverige. Det gäller både svenska företag och arbetstillfällen i Sverige. Samtidigt skapar man en ekologiskt hållbar utveckling där vi klarar klimatmålen och kanske även når övriga miljömål som i dag helt barkar hän med regeringens politik.

Anf. 20 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Skattechock för löntagarna är vad Miljöpartiet föreslår. Man föreslår en höjning av marginalsatserna till 60 procent, höjd bolagsskatt, sämre villkor för produktionen, 25 miljarder i högre arbetsgi-
varavgifter eftersom man säger nej till våra förslag, höjd a-kassa, förbättrad sjukförsäkring. Om inte den grundläggande tanken är att man ska arbeta mindre, hur har ni då kokat ihop den politiken? Det är alldeles

uppenbart att effekterna av den politiken blir att vi ska arbeta mindre. Varför då inte stå för den ideologiska utgångspunkten?

Ni vill inte ha en arbetslinje. Ni vill ändra fundamenten för den svenska modellen i så måtto att vi inte ska bygga välbild och välfärd på att de flesta i arbetsför ålder arbetar. Där finns skiljelinjen. Jag tycker att det vore bättre om Miljöpartiet fullt ut också stod för det som är partiprogrammets grundbult.

Anf. 21 ROGER TIEFENSEE (c):

Herr talman! Jag ska kort försöka bemöta några påståenden som kommit fram i debatten och på så sätt bringa lite klarhet för dem som lyssnar på debatten.

Mikaela Valtersson talade om ungas ekonomiska utveckling. Jag antar att hon syftade på Ungdomsstyrelsens rapport som kom för omkring en månad sedan. Den pekar på att unga halkat efter. Tidsperioden gällde 2000–2006. Rapporten visar att unga inte fått chansen på arbetsmarknaden. Sanningen är att Socialdemokraterna och stödpartierna misslyckades med jobbpolitiken för unga. År 2005 var ungdomsarbetslösheten 20 procent, bland de högsta i Europa.

Den andra delen handlar om studenter och studenters ekonomiska situation. Som tur är finns det utomstående analytiker. Swedbank har gjort en analys av olika yrkesgrupper. För gruppen studenter gäller att deras ekonomiska situation sedan valet förbättrats med 170 kronor per månad. När Socialdemokraterna lämnade regeringsmakten gick studenterna back med 70 kronor per månad, och nu har de ett överskott på 90 kronor per månad. Det handlar om att ungdomar jobbar; studenterna får alltså del av jobbskatteavdraget.

Jag leder den studiesociala utredningen och uppskattar mycket både Miljöpartiets och andra partiers bidrag där. Utredningen är tänkt att ge besked om dessa frågor när betänkandet kommer, vilket blir den 31 mars nästa år. Då återkommer vi med övriga delar som gäller studenter.

Anf. 22 JOHAN PEHRSON (fp):

Herr talman! Så har det gått ännu en förmiddag i Sveriges riksdag. Vi har debatterat och diskuterat de förutsättningar som gäller för att skapa välfärd, trygghet och framtidstro i vårt land. Det är ofta regeringspartiers ansvar att peka på några nödvändiga fundament. Ett sådant fundament är att arbete i dag ger välfärd också i morgon.

När jag hör beskrivningarna från oppositionen om hur allt har blivit sämre drar jag mig till minnes att jag förra helgen läste en krönika i Aftonbladet – jag läser tidningar rätt mycket – där krönikören undrade: Om det är så illa nu, hur var det då under de tolv år när Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet i varierande skala bar upp Sverige?

Krönikören använde ordet ”folkmord”. Jag tycker att det är groteskt. Men det är ändå en bild av att man inte kan stå och skälla och gnälla så mycket när man har en sådan historia.

Man har tryckt upp statsskulden. Man har ökat människors utanförskap. Människor har gått passiva i långa och långa och längre sjukskrivningar. Arbetslösheten har slagit rot. Med en sådan historia måste man vara lite mer ödmjuk i talarstolen.

Det vore väl utmärkt om Mikaela Valtersson ville använda lite av sin dyrbara skällandetid till att förklara hur mycket hon ska gräva ur plånboken hos svenska sjuksköterskor. Hur mycket av pengarna ska hon ta tillbaka? Jag undrar om hon ska säga: De här ska jag stoppa i mina fickor och ha till någonting som jag tycker är angeläget. Hur mycket tänker hon höja statsskulden för våra barn i framtiden? Statsskulden har vi betat av. Den är nere på den lägsta nivån på 15 år. Det borde väl också ett grönt parti tycka är tacknämligt.

Angående familjebilden: Jag är väldigt glad att det nu erbjuds *photo options*, kanske här utanför kammaren, där man kan få fotografera de ekonomiska talesmännen för oppositionen på syskonkort. Men det låter mer som en ekonomisk-politisk bild av en svensk version av familjen Addams i det hänseendet. Annars var det ingen recension av det yttre hos dessa trevliga företrädare i övrigt.

Anf. 23 STEFAN ATTEFALL (kd):

Herr talman! I debatten verkar det vara två olika världar som målas fram för oss. Vi i majoritetsställning pekar på att Sverige står väl rustat för att möta lågkonjunkturen. Från oppositionens sida låter det som om Sverige stod på randen av katastrof med massarbetslöshet och försämringar för svenska folket.

Kom ihåg att arbetsmarknadsläget är ganska gott. Vi har den lägsta arbetslösheten på många år, och vi har en lägre arbetslöshet i dag än 2006.

Det finns olika sätt att mäta utanförskap och det att vara utanför arbetsmarknaden. Men indikatorerna pekar, om man väger ihop dem, på att vi har minskat gruppen människor som är utanför arbetsmarknaden och som lever på bidrag. Fler människor är i arbete. De här indikatorerna gick åt fel håll. Före valet hade vi 140 nya förtidspensionärer varje dag. Den utvecklingen har brutits. Vi ska vara glada över det.

Vi står, som sagt, inför en konjunkturavmattning. Ulla Andersson från Vänsterpartiet klagade på att jag hade sagt i en radiointervju att vi i det här läget måste satsa på de välståndsskapande krafterna, Sveriges löntagare och företagare. Är det inte där vi måste satsa på att bygga produktion och konkurrenskraft för att klara oss i en globaliserad värld? Är det inte de krafter som jobbar med att producera varor och tjänster som skapar underlaget för vårt välstånd? Åtminstone så mycket har jag lärt mig av ekonomi.

Alla skattesänkningar är fel, får vi höra, och jobbskatteavdraget är särskilt fel. Men det innebär att vi sänker skatten mer för dem med låga inkomster. Den som tjänar 10 000 kronor i månaden får 7,7 procent i skattesänkning. Den som tjänar 20 000 kronor i månaden får 5,7 procent. Den som tjänar 40 000 kronor i månaden får 3,6 procent i skattesänkning. Omvänt: När Vänsterpartiet, Miljöpartiet och Socialdemokraterna återställer detta höjer man procentuellt mer för låginkomsttagare än för dem som tjänar mycket.

Jag tycker att det är bra att man har ambitionen att sänka skatten för pensionärerna mer än vad regeringen än så länge har föreslagit. Men varför gjorde man då inte det i regeringsställning? Eller är det så att det bakom talet om lika skatteskala för pensionärer och löntagare ryms en skattehöjning för löntagarna? Så kan man också skapa lika skatteskalar.

Men har vi då fått ett bättre Sverige med fler människor i arbete och därmed bättre möjlighet att skapa goda pensioner och bättre välfärd i framtiden? Svaret är på den frågan är nej.

Anf. 24 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Herr talman! Kristdemokraterna brukar säga sig värna miljön. I dag är det väldigt tydligt för många bedömare att miljömålen kraftigt riskerar att inte nås. Man skulle behöva skjuta till pengar i dag för att öka farten på miljöarbetet och klara de mål som vi gemensamt i Sveriges riksdag har satt upp.

I det läget skär regeringen i stället ned på anslagen till naturvård och säger att vi kommer att nå målet om skydd av skog utan pengar. Regeringen monterar ned arbetet med att skydda och bevara den biologiska mångfalden i Sverige.

Enligt den ordning om miljömålsstruktur som det har tagits beslut om i Sveriges riksdag för ungefär tio år sedan och som Sverige har fått beröm för internationellt presenterar Miljömålsrådet vart fjärde år en fördjupad utvärdering av miljömålen och vilka åtgärder som krävs för att nå dem. Den fördjupade utvärderingen utgör det viktigaste underlaget för kommande miljömålsproposition, får man hoppas. I den senaste var budskapet tydligt. Vi måste intensifiera ansträngningarna för att nå miljömålen. Det krävs kraftfulla satsningar för att nå de miljömål vi har antagit, inte nya utredningar, uppskjutna beslut, nedskurna anslag och ifrågasättande av hela miljömålsarbetet.

Hur ska ni lyckas nå miljömålen när ni skär ned kraftigt på anslagen? Lyssnar ni över huvud taget på de utvärderingar som visar att takten måste öka snarare än minska?

Anf. 25 STEFAN ATTEFALL (kd) replik:

Herr talman! Den här regeringen gör omfattande satsningar för en bättre miljöpolitik, inte minst när det gäller klimatfrågorna. Vi har gjort saker och ting – miljöbilspremien är ett exempel – för att minska utsläppen och stödja ny teknik, utveckling av nya alternativa miljövänliga energikällor och andra satsningar. Vi kommer med en klimatproposition med ytterligare förslag. Vi har också delvis andra metoder än Miljöpartiet hade för att komma framåt. Det har också redovisats av miljöministern på Dagens Nyheters debattsida nyligen hur vi ska uppnå målen utan att för den skull behöva använda den mer trubbiga metoden att köpa in all skog. Det kostar ganska stora pengar och är en ganska långsam process.

Det finns höga ambitioner hos den här regeringen, och jag är övertygad om att vi när vi summerar miljöpolitiken under valrörelsen 2010 kommer att ha tagit stora kliv i rätt riktning.

Men vi ska också komma ihåg att det handlar mycket om internationellt samarbete. Sverige är även här en del av ett större sammanhang. Det måste vara en växelverkan med det arbete vi gör inom Europa, i Europeiska gemenskapen. Frågan är om Miljöpartiet vill fortsätta att kämpa för miljön i EU eller vara utanför.

Anf. 26 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Herr talman! Oj, det handlade om EU och allt möjligt här!

Jag förstår att du hellre vill tala lite om det lilla ni gör av klimatåtgärder. Det är det ni har lärt er: Klimat, det är någonting med miljö.

Men jag pratade om den biologiska mångfalden. Den blir inte så mycket bättre av att ni satsar på en miljöbilspremie, kan jag tala om. Det är en bluff att ni når målen vad gäller biologisk mångfald. Med den takt som ni har når man inte de mål vi har satt upp, trots att man säger att Sveaskog ska avsätta 70 000 hektar. Det visas väldigt tydligt. Ni flyttar runt bland de åtgärder som behöver göras, och man klarar inte att nå det långsiktiga målet. Budgeten i dag skulle behöva öka på området, inte kraftigt minska. Det var det som jag frågade om. Jag hör väldigt tydligt att ni inte har något svar på det och inga ambitioner att klara de miljömål som vi har satt upp.

Överläggningen var härmed avslutad.

Budgetpropositionen bordlades.

Prot. 2008/09:4
22 september

*Debatt
med anledning av
budgetpropositionen*

2 § Justering av protokoll

Justerades protokollen för den 11 och 16 september.

3 § Meddelande om ändring i kammarens sammanträdesplan

Förste vice talmannen meddelade att ev. interpellationssvar *tisdagen den 23 september kl. 13.30* skulle utgå.

Meddelandet hade delats ut till riksdagens ledamöter.

4 § Meddelande om frågestund

Förste vice talmannen meddelade att vid frågestunden *torsdagen den 25 september kl. 14.00* skulle frågor besvaras av statsminister Fredrik Reinfeldt (m).

5 § Anmälan om inkommen faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen

Förste vice talmannen anmälde att följande faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen inkommit och överlämnats till utskott:

2008/09:FPM2 Direktiv om industriutsläpp (IPPC-direktivet)
KOM(2007)844 till miljö- och jordbruksutskottet

6 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades
Propositioner
2008/09:3–6 till arbetsmarknadsutskottet
2008/09:9 till näringsutskottet
2008/09:14, 15 och 25 till justitieutskottet

Skrivelse
2008/09:8 till skatteutskottet

7 § Bordläggning och beslut om motionsrätt

Anmälades och bordlades
Propositioner
2008/09:2 Tilläggsbudget 2 till statsbudgeten för 2008
2008/09:10 Vissa anpassningar av bestämmelserna om rederiers och fartygs säkerhetsorganisation
2008/09:16 Godkännande av Dataskyddsrambeslutet
2008/09:18 Sveriges antagande av rambeslut om utbyte av uppgifter ur kriminalregister

Skrivelse
2008/09:24 Egenmakt mot utanförskap – regeringens strategi för integration

Kammaren biföll talmannens förslag att motioner fick väckas på denna skrivelse.

Redogörelse
2008/09:RRS1 Riksrevisionens styrelses redogörelse angående Riksrevisionens årliga rapport 2008

Motioner
med anledning av prop. 2007/08:161 Företagshypotek – en bättre säkerhet för lån till företag
2008/09:C1 av Carina Moberg m.fl. (s, v)

med anledning av skr. 2007/08:125 Redovisning av fördelning av medel från Allmänna arvsfonden under budgetåret 2007
2008/09:So1 av Anne Marie Brodén och Hans Wallmark (m)

Anmäldes att följande interpellationer framställdes

den 18 september

2008/09:1 Varslen på Volvo och arbetsmarknadspolitiska program

av *Lars Johansson* (s)

till arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin (m)

2008/09:2 Barnäktenskap

av *Amineh Kakabaveh* (v)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2008/09:3 Skogsindustrin, jobben och regionalpolitiken

av *Raimo Pärssinen* (s)

till näringsminister Maud Olofsson (c)

2008/09:4 IT-företags investeringar i Sverige

av *Luciano Astudillo* (s)

till näringsminister Maud Olofsson (c)

2008/09:5 Situationen på bostadsmarknaden

av *Peter Hultqvist* (s)

till statsrådet Mats Odell (kd)

2008/09:6 Framtidens skolpolitik

av *Maryam Yazdanfar* (s)

till utbildningsminister Jan Björklund (fp)

2008/09:7 Den iranska regimens övergrepp på de mänskliga rättigheterna

av *Maryam Yazdanfar* (s)

till utrikesminister Carl Bildt (m)

den 19 september

2008/09:8 Krisen i skolpolitiken

av *Peter Eriksson* (mp)

till utbildningsminister Jan Björklund (fp)

2008/09:9 Byteshandel med underrättelseuppgifter

av *Peter Rådberg* (mp)

till utrikesminister Carl Bildt (m)

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 30 september.

9 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 17 september

2008/09:6 Djurskyddstillsyn

av *Krister Örnfjäder* (s)

till miljöminister Andreas Carlgren (c)

2008/09:7 Båtnäringen och strandskyddet

av *Krister Örnfjäder* (s)

till miljöminister Andreas Carlgren (c)

2008/09:8 Koldioxidutsläppen på Arlanda

av *Krister Örnfjäder* (s)

till statsrådet Åsa Torstensson (c)

2008/09:9 Förenklingar för livsmedelsföretagare

av *Krister Örnfjäder* (s)

till jordbruksminister Eskil Erlandsson (c)

2008/09:10 Kulturpolitik i regeringsförklaringen

av *Lars Wegedal* (s)

till kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth (m)

2008/09:11 Internationellt arbete mot barnpornografi

av *Fredrik Lundh* (s)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2008/09:12 Spelmonopol

av *Krister Örnfjäder* (s)

till finansminister Anders Borg (m)

den 18 september

2008/09:13 Globala finanskrisen

av *Hans Hoff* (s)

till statsrådet Mats Odell (kd)

2008/09:14 Våldet mot Indiens kristna minoritet

av *Annelie Enochson* (kd)

till utrikesminister Carl Bildt (m)

2008/09:15 Sveriges situation i den internationella bankkrisen

av *Monica Green* (s)

till statsrådet Mats Odell (kd)

2008/09:16 Polisverksamhet i polisområdenas ytterkanter

av *Cecilia Widegren* (m)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

den 19 september

2008/09:17 Föräldrautbildning för utsatta grupper

av *Rosita Runegrund* (kd)

till socialminister Göran Hägglund (kd)

2008/09:18 Stavningen av utländska namn i allmänna handlingar

av *Jan R Andersson* (m)

till statsrådet Mats Odell (kd)

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 30 september.

10 § Anmälan om skriftliga svar på frågor

Anmäldes att skriftliga svar på följande frågor inkommit

den 17 september

2007/08:1607 Tillgången på vårdpersonal

av *Cecilia Widegren* (m)
till statsrådet Lars Leijonborg (fp)

2007/08:1608 Sveriges deltagande i FN:s Durban Review Conference

av *Birgitta Ohlsson* (fp)
till utrikesminister Carl Bildt (m)

2007/08:1611 Ungdomars ekonomiska situation

av *Gunilla Carlsson* i Hisings Backa (s)
till integrations- och jämställdhetsminister Nyamko Sabuni (fp)

2007/08:1612 Ofria val i Vitryssland

av *Gunnar Andrén* (fp)
till utrikesminister Carl Bildt (m)

2007/08:1614 Forskning om nya antibiotikaläkemedel

av *Göran Lindblad* (m)
till statsrådet Lars Leijonborg (fp)

2007/08:1628 CSN-kortet

av *Roland Bäckman* (s)
till utbildningsminister Jan Björklund (fp)

2007/08:1631 Vetenskaplig grund för skolpolitiken

av *Marie Granlund* (s)
till utbildningsminister Jan Björklund (fp)

2007/08:1632 Turkiet och förtryckta kristna minoriteter

av *Yilmaz Kerimo* (s)
till utrikesminister Carl Bildt (m)

2007/08:1634 Sexistisk reklam

av *Carina Hägg* (s)
till integrations- och jämställdhetsminister Nyamko Sabuni (fp)

2007/08:1636 Internationellt arbete mot barnäktenskap

av *Birgitta Ohlsson* (fp)
till utrikesminister Carl Bildt (m)

2007/08:1642 Våld i samkönade relationer

av *Elisebeht Markström* (s)
till integrations- och jämställdhetsminister Nyamko Sabuni (fp)

2007/08:1644 Behovet av försörjningsstöd för kommuninvånarna

av *Anne Ludvigsson* (s)
till statsrådet Cristina Husmark Pehrsson (m)

den 18 september

2007/08:1606 Abort som en mänsklig rättighet

av *Carina Hägg* (s)

till integrations- och jämställdhetsminister Nyamko Sabuni (fp)

2007/08:1610 Tillämpningen av det finanspolitiska ramverket

av *Monica Green* (s)

till finansminister Anders Borg (m)

2007/08:1613 Verkställighetshinder och rätt till uppehållstillstånd

av *Matilda Ernkrans* (s)

till statsrådet Tobias Billström (m)

2007/08:1615 Möjlighet för asylsökande till återförening med anhöriga i Sverige

av *Anita Brodén* (fp)

till statsrådet Tobias Billström (m)

2007/08:1616 Hälsa för funktionshindrade

av *Gunvor G Ericson* (mp)

till statsrådet Maria Larsson (kd)

2007/08:1618 Dom mot iranska kvinnorättskämpar

av *Birgitta Ohlsson* (fp)

till utrikesminister Carl Bildt (m)

2007/08:1622 Paralympics i Peking

av *Göran Persson* i Simrishamn (s)

till kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth (m)

2007/08:1629 Kulturministrarnas närvaro vid Paralympics

av *Lars Wegendal* (s)

till kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth (m)

den 19 september

2007/08:1619 Uppsala universitets konfliktdatabas vid institutionen för freds- och konfliktforskning

av *Agneta Gille* (s)

till statsrådet Lars Leijonborg (fp)

2007/08:1621 Exportrestriktioner i Ryssland

av *Irene Oskarsson* (kd)

till statsrådet Ewa Björling (m)

2007/08:1623 Trefaldig subventionering av barnflickor

av *Caroline Helmersson-Olsson* (s)

till finansminister Anders Borg (m)

2007/08:1624 Samtal om mänskliga rättigheter och demokrati vid OS i Peking

av *Lars Wegendal* (s)

till kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth (m)

2007/08:1625 Strategi för att få fler internationella evenemang
av *Lars Wegendal* (s)
till kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth (m)

Prot. 2008/09:4
22 september

2007/08:1626 Infrastruktursatsningar i Kalmar län
av *Krister Örnffjäder* (s)
till statsrådet Åsa Torstensson (c)

2007/08:1627 Marinens musikkår i Karlskrona
av *Lars Wegendal* (s)
till kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth (m)

Svaren redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll
tisdagen den 30 september.

11 § Kammaren åtskildes kl. 12.40.

Förhandlingarna leddes
av talmannen från sammanträdet början till och med 1 § anf. 10 (delvis)
och
av förste vice talmannen därefter till sammanträdet slut.

Vid protokollet

ANDERS FORSBERG

/Eva-Lena Ekman

Innehållsförteckning

1 § Debatt med anledning av budgetpropositionen	1
Anf. 1 Finansminister ANDERS BORG (m)	1
Anf. 2 THOMAS ÖSTROS (s)	5
Anf. 3 ROGER TIEFENSEE (c)	9
Anf. 4 JOHAN PEHRSON (fp)	13
Anf. 5 STEFAN ATTEFALL (kd)	16
Anf. 6 ULLA ANDERSSON (v)	19
Anf. 7 MIKAELA VALTERSSON (mp)	23
Anf. 8 Finansminister ANDERS BORG (m)	26
Anf. 9 THOMAS ÖSTROS (s) replik	32
Anf. 10 Finansminister ANDERS BORG (m) replik	33
Anf. 11 THOMAS ÖSTROS (s) replik	34
Anf. 12 Finansminister ANDERS BORG (m) replik	34
Anf. 13 ULLA ANDERSSON (v) replik	35
Anf. 14 Finansminister ANDERS BORG (m) replik	36
Anf. 15 ULLA ANDERSSON (v) replik	37
Anf. 16 Finansminister ANDERS BORG (m) replik	37
Anf. 17 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	38
Anf. 18 Finansminister ANDERS BORG (m) replik	39
Anf. 19 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	39
Anf. 20 Finansminister ANDERS BORG (m) replik	39
Anf. 21 ROGER TIEFENSEE (c)	40
Anf. 22 JOHAN PEHRSON (fp)	40
Anf. 23 STEFAN ATTEFALL (kd)	41
Anf. 24 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	42
Anf. 25 STEFAN ATTEFALL (kd) replik	42
Anf. 26 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	43
2 § Justering av protokoll	43
3 § Meddelande om ändring i kammarens sammanträdesplan	43
4 § Meddelande om frågestund	43
5 § Anmälan om inkommen faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen	43
6 § Hänvisning av ärenden till utskott	44
7 § Bordläggning och beslut om motionsrätt	44
8 § Anmälan om interpellationer	45
9 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	46
10 § Anmälan om skriftliga svar på frågor	47
11 § Kammaren åtskildes kl. 12.40.	49